

Stopiņu novada
Ulbrokas bibliotēkas
darba teksta atskaite par 2013. gadu

---

1. Stopiņu novada ULBROKAS bibliotēkas vispārīgs raksturojums.

Stopiņu novads ir pašvaldība Vidzemes rietumos, Rīgas austrumu pievārtē. Robežojas ar Garkalnes, Ropažu un Salaspils novadiem, kā arī Rīgas pilsētu. Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka veiksmīgi darbojas tās teritorijā un ir iekļauta vides attīstības un ilgtspējīgas stratēģijas līdz 2030. gadam programmas izstrādes uzsākšanā un līdzdalības pasākumos. Attīstības plāna stratēģiskās daļas un Rīcības plāna ietvaros nozīmīgi resursi tiek plānoti vides kvalitātes uzlabošanai, vides infrastruktūras attīstīšanai – dažādu vides infrastruktūras objektu izveidei un būvniecībai.

Ulbrokas bibliotēkas darbības mērķis ir uzturēt diskusiju telpu un domu apmaiņu starp cilvēkiem, kuriem ir atšķirīgi uzskati, zināšanas un vajadzības. **Misija** – būt par centru, kas veicina pastāvīgu, nepārtrauktu izglītošanos, atbalsot visu vecuma iedzīvotāju personīgo un sociālo attīstību, interešu izglītību, kā arī apzināt kultūrvēsturisko mantojumu novada viensētās.

Pārskata periodā bibliotēkas darba aktualitātes ir novada cilvēku vēstures un seno māju pētniecība, iedzīvotāju atmiņas, fotogrāfijas un dokumenti par dzīvi un saimniecisko darbību laika posmā līdz 1940. gadam. Kolekcijas „Senās mājvietas Stopiņu novadā” izveide. Sadarbība ar LNB Digitālās bibliotēkas portāla „Zudusī Latvija” veidotājiem.

Pamatfunkcijas - nepārtraukts ikdienas darbs ar visa vecuma lasītāju grupām, atrodot jaunas darbības formas lasītāju piesaistei un lasīšanas veicināšanai kopumā. Prioritāri latviešu rakstnieku un lasītāju intelektuāla mijiedarbība un latviešu autoru darbu popularizēšana – literāri tematiskas pēcpusdienas, teātra izrādes, izstādes un ekskursija – kultūrvēsturiskie inkluzīvi bibliotēkas ceļotāju atklājumos.

Plānveidīga un sistemātiska ir tradicionālo un elektronisko dokumentu komplektēšana, kā arī iedzīvotāju e-prasmju apmācība dažādu datorprogrammu iepazīšanā, informācijas meklēšanā, apstrādē un izguvē.

Pārskata periodā nav veiktas izmaiņas bibliotēkas juridiskajā un institucionālajā statusā, ir izmaiņas kadru struktūrā - darbā uz nepilna laika darba slodzi pieņemta studente ar humanitāro zinātņu bakalaura grādu filoloģijā.

Ulbrokas bibliotēka ir Stopiņu novada pašvaldības struktūrvienība, kuras pakļautībā nav citas bibliotēkas.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka ir vietējas nozīmes bibliotēka, kas ir akreditēta 2009. gadā 10. jūnijā uz sešiem gadiem un labi novērtēta bibliotekārajā un informācijas darbības jomā.

---

2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika.

Šobrīd ir mainīta bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika un veikta iespiesto dokumentu apzināšana un iegāde. Krājuma veidošanas pamatposms tiek veidots un papildināts atbilstoši bibliotēkas statusam, bibliotēkas noteiktajām funkcijām, uzdevumiem, mērķiem, kā arī ņemot vērā krājuma komplektēšanas profilu. Aprakstot un veidojot krājuma komplektēšanas un organizācijas politiku Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkā, tiek plānoti galvenie attīstības virzieni 2013.–2017. gadam, kur materiāli izstrādāti pielietojot Conspectus metodi un resursi ir atlasīti, veidojot pirmo un otro informācijas līmeni. Dokumenta izstrāde balstīta arī uz Krājuma veidošanas vadlīnijām Latvijas bibliotēkām un Bibliotēku akreditācijas MK noteikumiem Nr.709. Komplektēšanas politika balstīta uz katra lietotāja nodrošināšanu ar informāciju, sekmē bibliotēku sadarbību un finanšu resursu lietderīgu izlietojumu, liek izvērtēt esošo krājumu, pārskatīt prioritātes un aktualizēt bibliotēkas mērķus un uzdevumus.

Krājuma veidošanas mērķis: nodrošināt bibliotēku pakalpojumu pieejamību pēc iespējas tuvāk dzīves un darbavietai.

Krājuma prioritātes - pilnveidot un daudzveidot bibliotēkas krājumu, turpināt darbu informācijas sistēmā Alise – 4i, nodrošināt visiem novada iedzīvotājiem brīvu, neierobežotu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, sniedzot bezmaksas bibliotēkuros, bibliogrāfiskos un informacionālos pakalpojumus, veicināt pakalpojumu attīstību atbilstoši lasītāju mērķu grupām, to vēlmēm un lietotāju zināšanu attīstīšanai, pieņemt dāvinājumus no organizācijām un privātpersonām.

Bibliotēkas krājuma papildināšanas iespējas nodrošina Stopiņu novada pašvaldības piešķirtie budžeta līdzekļi, dāvinājumi un Valsts kultūrkapitāla fonda (*sk. attēls 2.1.*) finansējums ar līdzpiesaisti projektu darbā, stiprinot nacionālo identitāti un sabiedrības saliedētību, kā arī sekmējot vērtīgāko latviešu oriģinālliteratūras izdevumu pieejamību publiskajās bibliotēkās. Grāmatas ar Kultūras ministrijas atbalstu iegūtas programmas **„Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai”**. Latviešu oriģinālliteratūras kolekcija iegūta piedaloties un saņemot atbalstu Latvijas Bibliotekāru biedrības un Latvijas Nacionālās bibliotēkas izsludinātajā projektu konkursā **„Latviešu oriģinālliteratūra un autori bibliotēkās”**.

Valsts un pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai latos

2012

	0	500	1000	1500	2000	2500	3000	3500	4000
	2012	2013							
■ Pašvaldības budžets	2403	2300							
■ VKKF	0	553							
■ Dāvinājumi	618	508							

2.1. attēls. Valsts un pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai

Laikrakstu un žurnālu pasūtīšanas iespēju nodrošina pašvaldības piešķirtie līdzekļi. Pasūtīšanas izvēli nosaka dažādā lasītāju interešu izglītība, iestāžu sadarbība, iedzīvotāju sadalījums pa dzīvesvietām un pieprasījums kopumā. Abonēto preses izdevumu glabāšana bibliotēkā noteikta „**Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas 2013.–2017. gadam**” dokumentā. Tajā noteikts, ka žurnālu komplekti tiek uzkrāti piecus gadus, avīžu komplekti tiek glabāti trīs gadus, izņēmums ir novada informatīvais izdevums „Tēvzemīte”, kas tiek glabāts visu laiku.

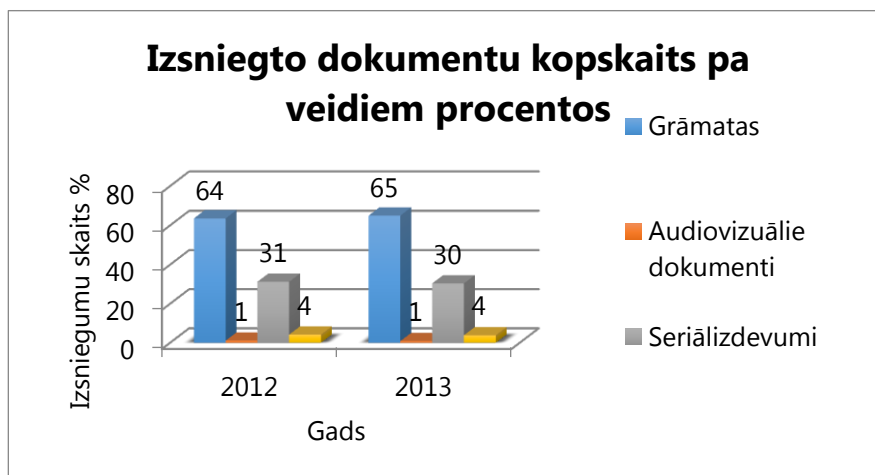
Bibliotēkas krājums tiek attīstīts un komplektēts, balstoties uz pašvaldību publisko bibliotēku darbību reglamentējošiem un saistošiem dokumentiem, ņemot vērā lietotāju intereses, vajadzības un pieprasījumu. Bibliotēkas pamatkrājumu veido monogrāfiskie izdevumi, audiovizuālie un elektroniskie dokumenti, seriālizdevumi, dāvinājumi un ziedojumi. Krājumu raksturo atbilstība Krājuma attīstības vadlīnijām pirmajā un otrajā līmenī. Krājums pamatā ir valsts valodā. Tas kalpo noteiktas nozares iepazīšanai, uzrādot informācijas daudzveidību un nodrošinot lietotāju vajadzības atbilstoši visu līmeņu oficiālai izglītībai, izmantojot elektroniskos un iespiestos resursus.

Krājums tiek komplektēts pamatā latviešu valodā un vienā eksemplārā. Krievu valodā tiek komplektētu daiļliteratūru, pieprasītus preses izdevumus, atsevišķus nozaru un uzziņu

izdevumus - vārdnīcas, valodu mācību līdzekļus, ievērojamu cilvēku biogrāfijas un vēsturiskus izdevumus. Bibliotēkas krājums pavisam nedaudz tiek papildināts ar izdevumiem arī svešvalodās pamatā krievu, angļu valodās, minimālā līmenī. Pārskata periodā starp dokumentu veidiem ir 512 grāmatas, 17 audiovizuālie dokumenti, no tiem

99 nosaukumi adresēti bērnu un jauniešu auditorijai. Krājuma kustības dinamikai ir pieaugums par vairāk nekā 400 dokumentu vienībām.

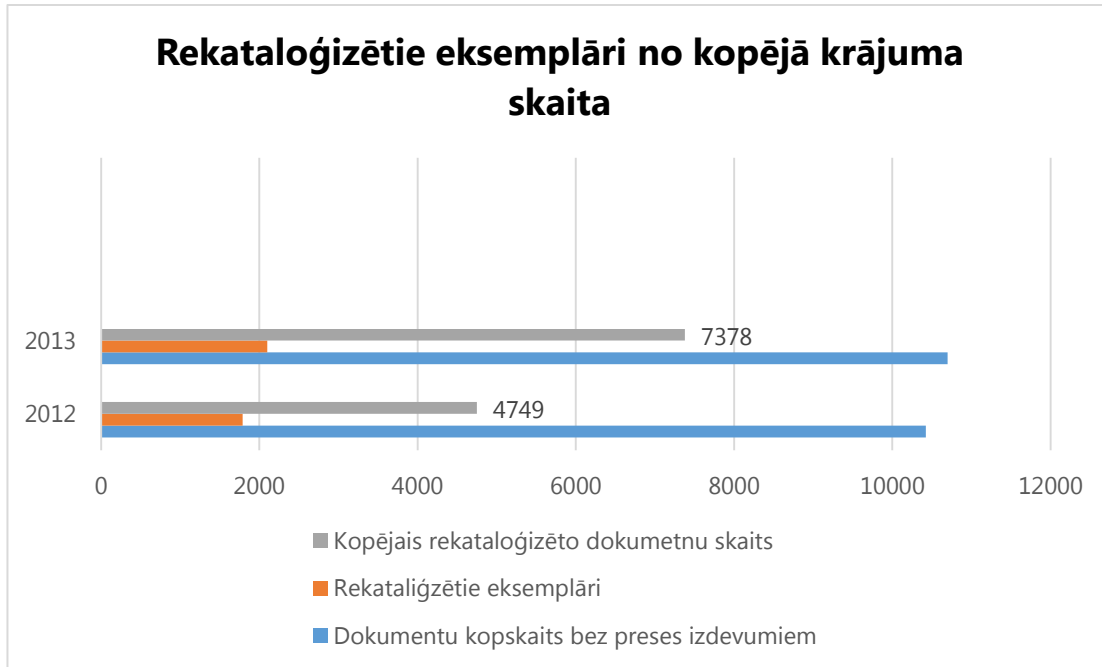
Grafiskais attēls 2.2 norāda krājuma izsniegumu divu gadu dokumentu uzskaitē, kur neiezīmējas krass kāpums vai kritums, bet kopējos rādītājos redzams neliels pieaugums, kas procentuāli ir līdzvērtīgs.

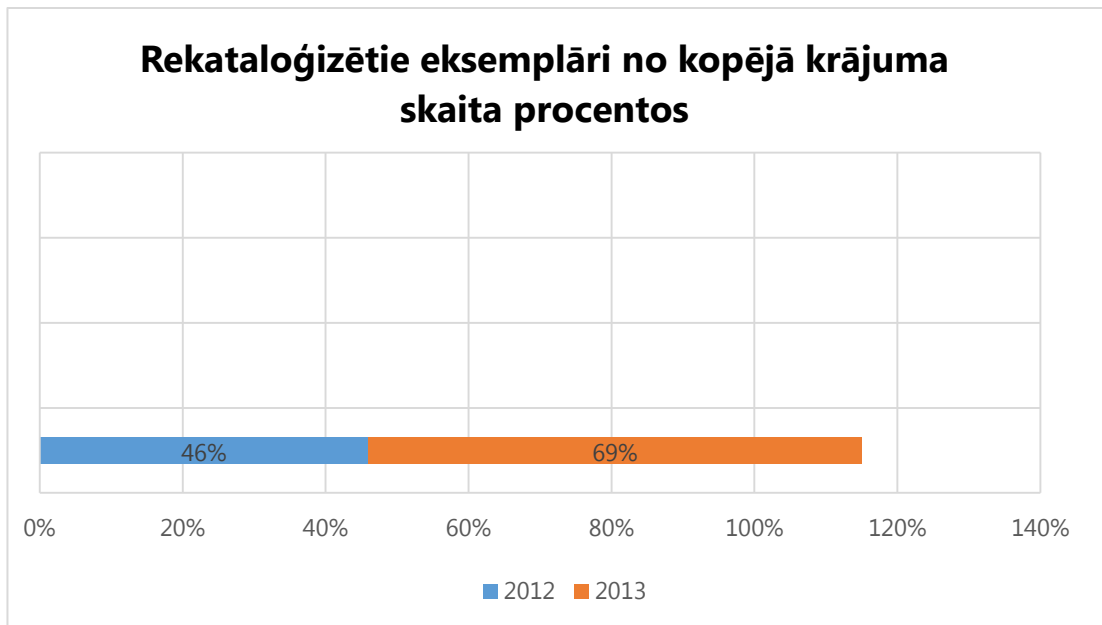
2.2. attēls. Izsniegto dokumentu kopskaits pa veidiem procentos

Pārskata periodā turpināts bibliotēkas krājuma rekatalogizācijas process, atbilstoši dokumenta „**Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas Stratēģiskais plāns 2013.-2017. gadam**” izstrādei un pilnīgai procesa pabeigšanai 2014. gadā. Pārskata periodā rekatalogizēto izdevumu kopskaits sastāda **2100** iespaiddarbu eksemplāru, kas kopā veido **7378** rekatalogizētus ierakstus BIS Alise tīklā (sk.2.3.attēlu). Joprojām tiek plānveidīgi turpināts darbs pie krājuma komplektēšanas, veikta sistemātiska jaunieguvumu iegāde un dāvinājumu uzņemšana krājuma elektroniskajā kopkatalogā.

Kopumā krājuma attīstības politika parāda pozitīvu attīstību un pieaugošu/izvērtētu komplektēšanas politikas procesu.

2.3.attēls. Rekatalogizētie eksemplāri no kopējā krājuma skaita

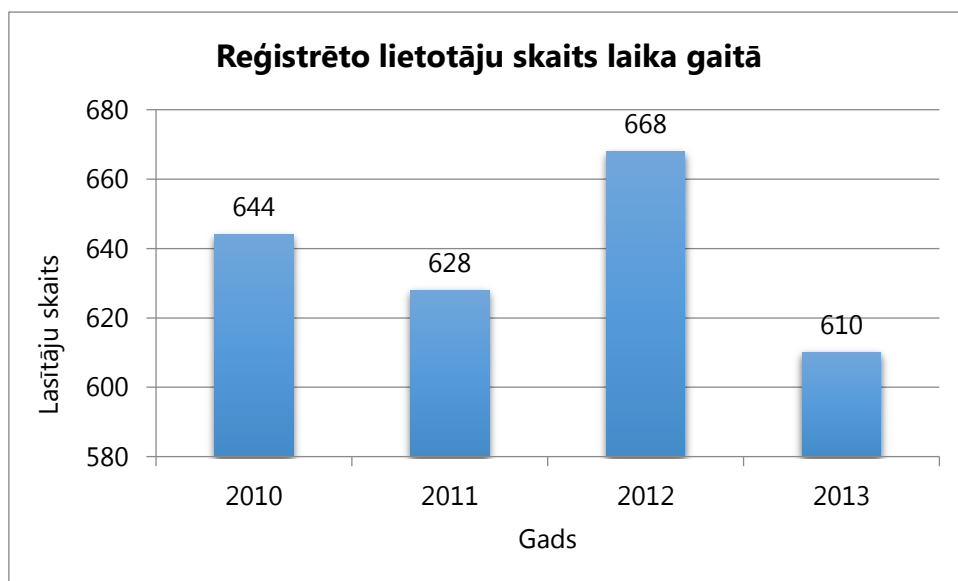

2.4.attēls. Rekatalogizētie eksemplāri no kopējā krājuma skaita procentos

3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.

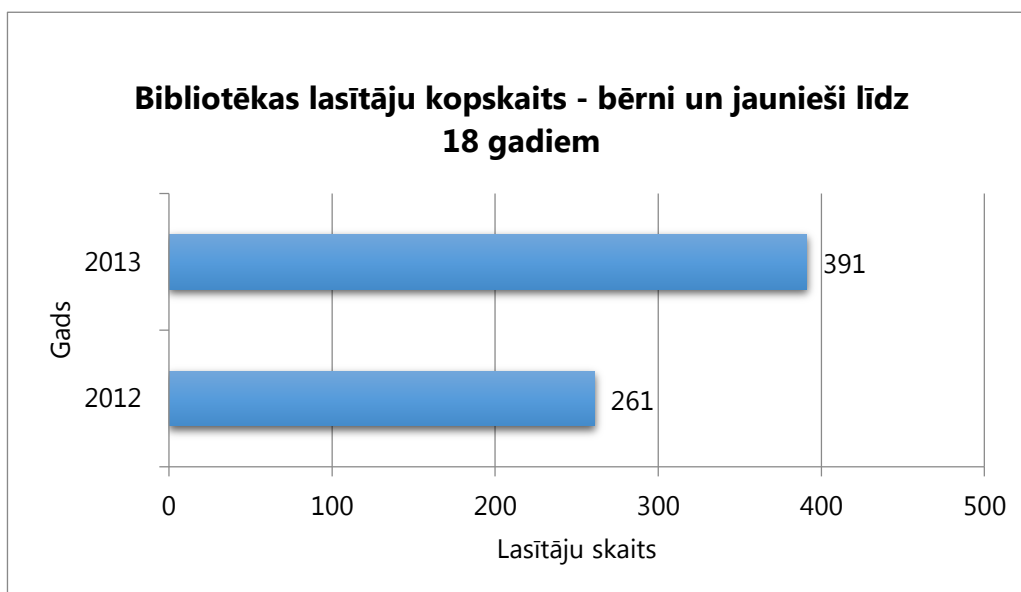
Piedāvāto pakalpojumu klāstā Ulbrokas bibliotēkai ir sociālās mijiedarbības un kultūrvides raksturs, kas nosaka un veido to par aktivitāšu un satikšanās centru, un norāda, ko lietotāji izmanto un novērtē. Kvalitatīva lietotāju apkalpošana un informācijas pieejamības nodrošinājums, ko bibliotēka sakārto, apstrādā, piedāvā tās lietotājiem sakārtotu zināšanu veidā, nosaka kopējo pakalpojumu attīstību un nepieciešamību. Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi pārskata periodā ir interaktīvi, organizēti un savstarpēji saistoši kopējā dzīves telpā. Tie veido bibliotēkas lietotājiem draudzīgu un novērtētu vidi. Pakalpojuma piedāvājumā bieži vien pastāv sadarbība ārpus zināmo tradicionālo pakalpojumu klāsta – pētniecības projekts novada viensētās, literāri tematiskie pasākumi, kas neienākot un, neregistrējoties par lasītāju, pastarpināti, izmanto pieejamo resursu piedāvājumu.

Galveno rādītāju analīze balstīta uz **reģistrēto lietotāju vai fizisko apmeklētāju kopskaitu** bibliotēkā, redzams, ka skaits ir samazinājies, tomēr raksturojams kā stabils un pieejams dažāda sociālo grupu pārstāvjiem (*sk.3.1. attēlu*).

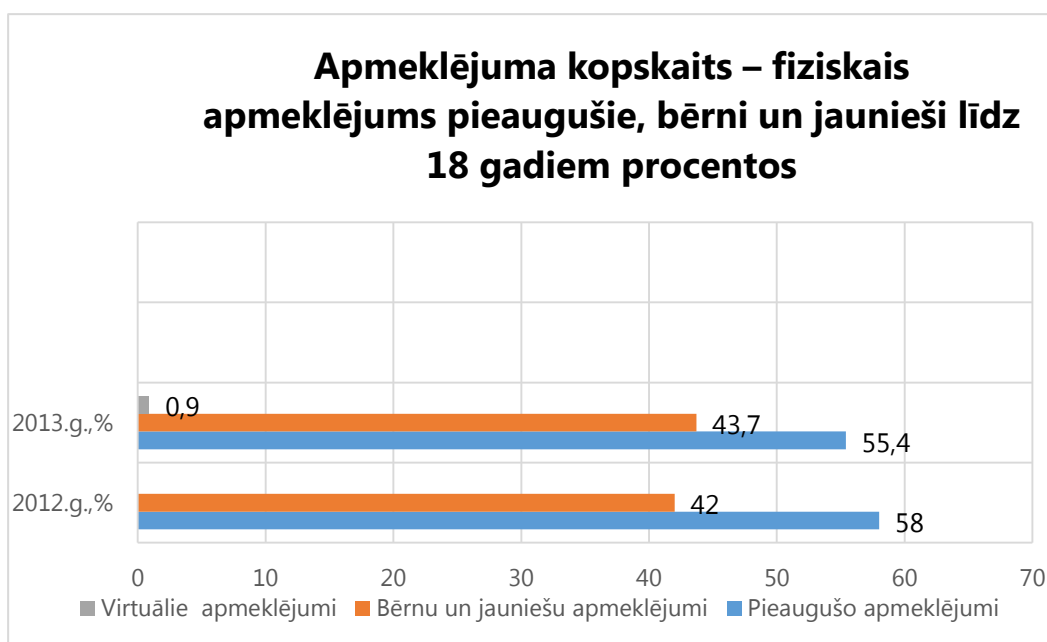

3.1.attēls. Reģistrēto lietotāju kopskaits

Savukārt bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem kopskaits ir pieaudzis par 130 jauniem reģistrētiem bibliotēkas lietotājiem (*sk. 3.2. attēlu*) vai 2 %, kas ir normāls rādītājs jaunatnes piesaistei lasīšanas veicināšanas aktivitātēs un skolu ieteicamo literatūras sarakstu apguvē.

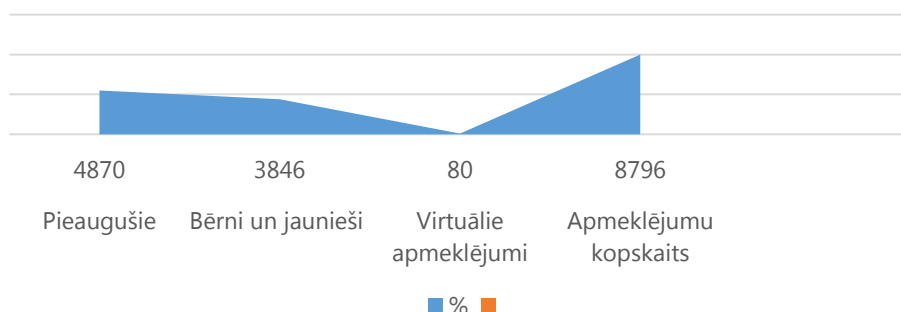
3.2.attēls. Bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem reģistrēto lasītāju kopskaits Apmeklējuma kopskaits procentos (sk. 3.3. attēlu) un apmeklējumu kopskaits un dalījums pa veidiem (sk. 3.4. attēlu) uzskatāmi parāda fizisko bibliotēkas lasītāju.

3.3. attēls. Apmeklējuma kopskaits – fiziskais apmeklējums pieaugušie, bērni un jaunieši līdz 18 gadiem procentos

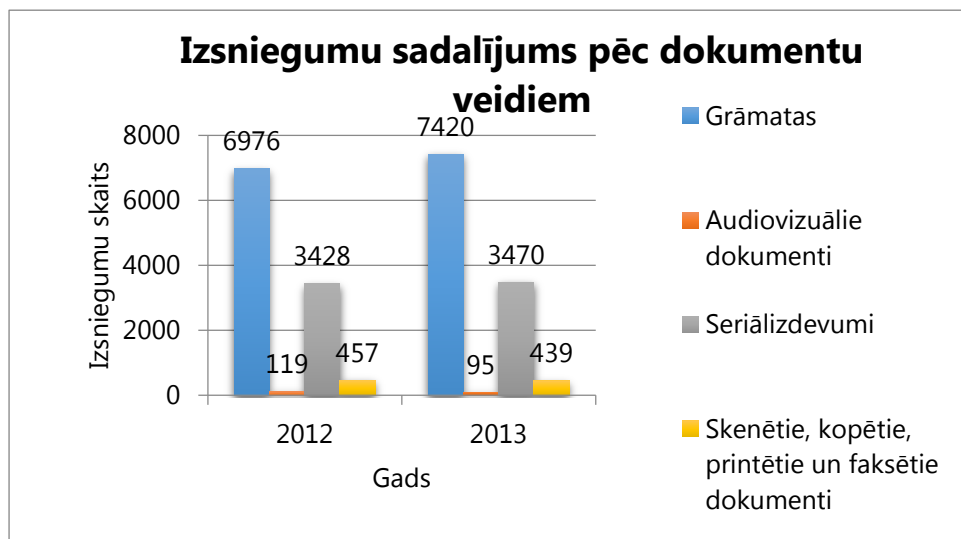
Apmeklējumu kopskaits un dalījums pa veidiem

3.4. attēls. Apmeklējuma kopskaits – fiziskais apmeklējums pieaugušie, bērni un jaunieši līdz 18 gadiem

Izsniegto dokumentu skaitu sastāda reģistrētie izsniegumi (sk. attēls 3.5), ieskaitot dokumentu lietošanu uz vietas bibliotēkā vai termiņu pagarināšana un koleģiāla iekšzemes SBA

dokumentu apmaiņa. Galvenie rādītāji ir salīdzinoši līdzvērtīgi ar 2012. gadu. Pieaugums par 1% ar mazliet augstākiem rādītājiem grāmatu un seriālizdevumu izsniegumā.

3.5.attēls. Bibliotēkas izsniegums dalījumā pēc dokumentu veidiem

Bibliotēkas **uzziņu un informācijas** darbs, caur krājuma un pakalpojumu organizāciju, tās lietotājiem paredz neierobežotu pieeju informācijai, elektroniskiem resursiem, SBA dokumentu nodrošinājumam. Ievērojami plašs ir bezmaksas pakalpojumu grozs, kurus bibliotēka sniedz lietotājiem pašvaldības piešķirto budžeta

līdzekļu ietvaros, kā arī IKT bezmaksas pakalpojumi, kurus bibliotēka sniedz lietotājiem pašvaldības piešķirto budžeta līdzekļu un VVBIS īstenošanas un v/a KIS centra finansējuma ietvaros - datori, bezmaksas Internets, bibliotēkas abonētā ārvalstu (Rubricon) un Latvijas datubāzes (Lursoft „Laikrakstu bibliotēka”; Letonika), pašu veidotās datubāzes – lasītāju datubāze un datu ievade Pierīgas reģiona elektroniskajā kopkatalogā. Ikvienam iedzīvotājam ir iespēja bez maksas skenēt dokumentus un fotoattēlus, kopēt nepieciešamo informāciju no bibliotēkas materiāliem un veikt faksa pakalpojumus, kopējais izmantoto dokumentu skaits pārskata periodā ir **544**, tai skaitā dokumentu elektroniskā piegāde, ko bibliotēka nodrošina ar e-pasta starpniecību no nacionālajām un starptautiskajām datubāzēm un citiem autoritatīviem elektroniskiem avotiem.

Ulbrokas bibliotēka regulāri veic uzziņas un konsultācijas informācijas tīkotājiem un jaunu iemaņu meklētājiem. Pārskata periodā E – prasmju nedēļas apmācībās 29 Stopiņu novada dažādās nozarēs strādājošiem un pensionāriem bibliotēkas darbinieces stāstīja par populārākajiem interneta pārlūkiem, par informācijas meklēšanu internetā, kā arī iepazīstināja ar MS Office programmu izmantošanu, jaunākiem informācijas vizuālās attēlošanas rīkiem, attēlu rediģēšanas un apstrādes iespējām.

E-prasmju nedēļas programmā - Informācijas meklēšana internetā, jaunākie informācijas vizuālās attēlošanas rīki, MS Office programmu izmantošana, attēlu rediģēšana un apstrāde (4 nodarbības 6 stundu apjomā).

Nodarbību novērtēšanas anketā dalībnieki īpaši atzinīgi vērtējuši praktisko darbību, individuālo pieeju un izvēlēto mācību laiku.

Ne mazāk svarīga ir bibliotekāru apkopotā un sagatavotā izstāžu tematiskā informācija – bibliogrāfiskajās uzziņās. Pavisam sagatavotas un izsūtītas tieši **88** skenētas un teksta dokumentos saglabātas interneta tiešsaistes lapas un materiāli par iedzīvotāju interesējošām tēmām mācību un brīvā laika uzziņai. Uzziņu un konsultāciju skaits pārskata periodā sastāda kopskaitā **403** uzziņu, tai skaitā bibliogrāfiskās uzziņas **14** ar izstāžu un tematisko materiālu avotu gan tradicionālo, gan elektronisko dokumentu plašu aptvērumu, nodrošinot gan pakalpojumu piedāvājumu, gan pieejamību, sk. saiti <http://www.stopini.lv/public/31606.html>.

Reizi pārskata periodā ir pirmsskolas izglītības iestādes „Pienenīte” sešgadīgo audzēkņu iepazīšanās ar bibliotēkas pakalpojumiem un iespējām.

Sociāli mazaizsargāto un riska grupu bibliotekārā apkalpošana tiek veikta sadarbībā ar Stopiņu novada sociālo dienestu gada tumšākajā laikā, Ulbrokas bibliotēkā darbojās radošā dāvanu meistardarbnīca, lai radītu un

---

ienestu prieku novada dzīvojošo vientuļo pensionāru un personu ar invaliditāti dzīvesvietās. Šogad dāvanu grozā ielikām trīsdesmit sešas pašdarinātas dāvanas un piecdesmit iedzīvotāju dāvinātas grāmatas, kas nu atradušas ceļu pie lasītājiem.

Pēc bibliotēkas ieteikuma un sadarbības ar novada jaunatnes lietu speciālistu ir jaunieta, kas sabiedriskā kārtā, pensionāres dzīvesvietā vienu vai divas reizes nedēļā veic priekšā lasīšanu. Lasīšana joprojām turpinās un ir izveidojusies patīkama draudzība, ko tuvinājušas izlasītās grāmatas un cilvēcīgās sarunas. Tie ir piemēri bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumam un pieejamībai ārpus bibliotēkas telpām.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība **lietotājiem ar īpašām vajadzībām** klātienē šobrīd nav iespējama ne ēkas otrā stāva, ne specifiska aprīkojuma dēļ.

Iekšzemes SBA kārtā saņemto un izsniegto dokumentu skaits nav liels – 17 vienības, no kurām 13 nosaukumi ir uz citām bibliotēkām SBA kārtā nosūtīto dokumentu kopskaits.

Pasākumi bibliotēkas pakalpojumu un informācijas resursu pieejamības uzlabošanai jau ir veikti - darba laika atbilstība lasītāju interesēm, kā arī reglamentējošo dokumentu prasībām noteikts stundu skaits.

4. Darbs ar bērniem un jauniešiem.

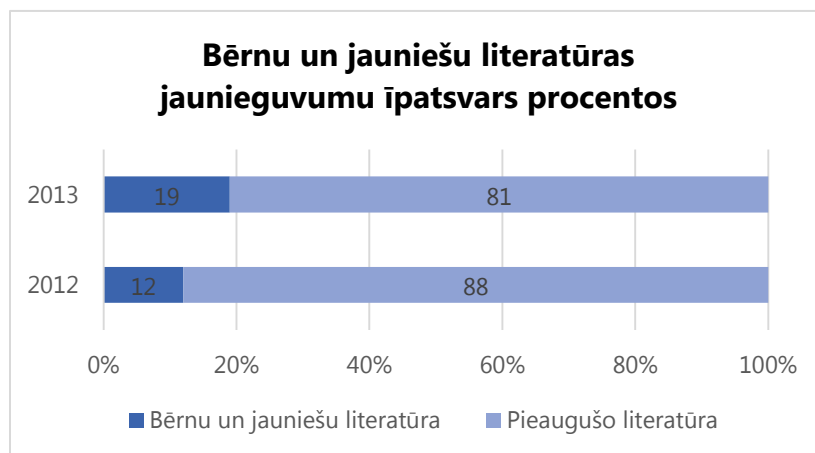
Vietējas nozīmes publisko bibliotēku darbā bērnu un jauniešu mērķu grupas apzināšana un to piesaiste vai intereses radīšana par lasīšanas procesiem ir prioritāte vairāku gadu garumā. Bibliotēkas rūpju lokā ir pirmsskolas izglītības iestādes „Pienenīte” audzēkņi, Ulbrokas vidusskolas visu vecumu jaunieši un jaunieši Brīvprātīga darba veicēji, kas ir Stopiņu novadā dzīvojoši vai par izglītības iestādi izvēlējušies kādu no piecām mācību iestādēm. Katrā konkrētā iestādē metodiskā un konsultatīvā sadarbība tiek plānota savlaicīgi, apzinot vecumu un tematisko uzstādījumu.

Ulbrokas vidusskolas audzēkņi ir aktīvi dalībnieki brīvas un nepiespiestas literatūras izvēlē un publicitātē, kā arī veicina labas prakses piemērus Brīvprātīgā darba organizēšanā, apciemojot bez apgādniekiem palikušos novada vientuļos pensionārus. Drosmīgi un atbildīgi ir sastapšanās mirklī, kad sajūtu un emociju gamma rada abpusēju savīļojumu.

Bibliotēkā nav atsevišķas bērnu/jauniešu nodaļas, tomēr bibliotēka regulāri papildina savu krājumu ar bērnu un jauniešu mērķu grupām paredzētām grāmatām un audiovizuāliem dokumentiem. Bērnu jauniešu literatūras klāsts pārskata periodā

sastāda **19%** no bibliotēkas kopējā jaunieguvuma klāsta (sk. 4.1.attēlu), kas ir par 7% vairāk, salīdzinoši ar iepriekšējo gadu.

4.1. attēls. Iegādāto bērnu un jauniešu izdevumu īpatsvars attiecībā pret pieaugušo literatūru procentos

Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana darbā ar bērniem un jauniešiem ir ikdienas darbs, kad tiek sniegtas dažādas uzziņas referātiem, zinātnisko darbu izstrādei un interešu izglītības pilnveidošanai. Uzziņu darbā tiek izmantoti arī nozaru uzziņu izdevumi un grāmatas. Uzziņu pilnīgākai izpildei tiek izmantoti bibliotēkā abonētās datubāzes – Letonika, Lursoft „Laikrakstu bibliotēka”, Rubricon (krievu val.) resursi. Lai gan dažas no šīm datubāzēm balstītas uz zinātnisko informāciju, tomēr ar bibliotekāra palīdzību tiek izgūta iespējami plašāka informācija par skolēna darbam nepieciešamo tēmu.

E – prasmju nedēļas aktivitātes ir visas sabiedrības informēšanas kampaņa, lai demonstrētu e-prasmju nozīmi darbā, karjeras attīstībā un izaugsmē digitālajā laikmetā. Pārskata periodā bibliotēka pilnveidoja vai atklāja IKT zināšanas par informācijas meklēšanu internetā, MS Office programmu izmantošanu, jaunākiem informācijas vizuālās attēlošanas rīkiem, attēlu rediģēšanas un apstrādes iespējām. Piedāvātās tēmas vairāk saistīja pieaugušo mērķauditoriju, lai gan ikdienas praksē novērots, ka pieminētās prasmes nav pietiekamas.

Bibliotēkzinību stunda PII “Pienenīte” sešgadīgajiem audzēkņiem ir metodiski plānota nodarbība, kuras laikā notiek iepazīšanās ar bibliotēku un saistošā veidā vecumam atbilstoša saruna par grāmatām, tehnoloģijām un bibliotēkas pakalpojumiem.

Pārskata periodā 77 PII „Pienenīte” audzēkņi un 11 pedagogi iepazīstas ar bibliotēku un piedalās sarunā par tradicionālo grāmatu, veic praktiskas darbības MS Office Word vidē un iepazīst bibliotēkā esošās tehnoloģijas. Stāstījumā par valodas nozīmi un lasīt/rakstīt prasmi atklājam – kāpēc cilvēki nāk uz bibliotēku, kāpēc vajag lasīt, kas jāprot, lai varētu lasīt, ar ko bibliotēka atšķiras no grāmatu veikala? Cik veca ir vecākā bibliotēkas grāmata? Vai 65 gadus sena grāmata ir mīļa? Ļoti bieži iemīļotie grāmatu varoņi ir vērojami vai klausāmi kāda citā tehnoloģijas „brīnumā”. Tas bērņus interesē un labprāt piesaista Microsoft Office programmas Word darbībām un interneta lietošanai datora vidē, kur rodamas filmas, pasakas un spēles bērņiem, grāmatas un to fragmenti tiešsaistē. Īstas pasaku medības var sākties, ja komandas ir uzmanīgi klausījušās un vērojušās notiekošo. Pavisam astoņi dažādu pasaku tēli – Diegabisksis reizēm Miegabisksis, Vinnijs Pūks un citi varoņi atrodami tepat līdzās, ja vien spējam tos ieraudzīt un pareizi nosaukt. Tie visi ir mīļi un zināmi. Katra tikšanās iezīmē gan audzēkņu kopīgās intereses, gan neizmantotās iespējas un bibliotēkas darba formas.

Tieši pirmsskolas vecuma bērņi visaktīvāk lasīšanā iesaista brāļus, māsas un citus ģimenes locekļus.

Tradīciju veidošana, kas atspoguļo lasīšanas procesa novērtējumu vai arī atklāj jaunatnes piesaisti - saistīta ar bibliotēkas piešķirto nomināciju LASOŠĀKĀ ĢIMENE, ko aizvadītajā gadā saņēma par ģimenes lasīšanas tradīciju veidošanu un mazdēla iesaisti bibliotēkas krājuma izzināšanā. Otru nomināciju - LASĪŠANAS MENEDŽERIS par interesi jauniešu literatūras izvēlē un lasītpriekā saņēma 5. klases skolniece, kas izlasīto grāmatu ziņā neatpaliek no aktīva lasītmiļa.

Pārskata periodā ir vairāki literatūras popularizēšanas pasākumi – literārs pasākums „Aleksandra Čaka leģendas jeb stāsts par piecām mīlestībām”, kur piedalās literatūrzinātniece Antra Medne un dziedātājs Niks Matvejevs, literārs vakars „Ceļotājs laikā” tikšanās ar rakstnieku, žurnālistu Paulu Bankovski, dzejas noskaņu vakars „Es tevi uzaicinu uz satikšanos pulksten...” (Ojārs Vācietis), ko atspoguļo arī tīmekļa vietnē <http://www.stopini.lv/public/31161.html> iekļautais resurss.

Lasīšanas veicinoši ir bibliotēkas organizētie teātra izrāžu un koncertu apmeklējumi ar latviešu autoru tekstu - Ēriks Hānbergs. *Pirmā grēka līcis. Dailes teātrī*, koncerts „Ziedonis. Lācis. Visums”, *Dailes teātris, Ojāra Vācieša dzejas un Jāņa Lūsēna dziesmas spēle „Pus Es”, mūzikas nams „Daile”*. Austrumu literatūras cienītājiem – *Perla Baka. „Austrumvējš rietumvējš”, Jaunais Rīgas teātris*. Minēto pasākuma dalībnieku vidū ir arī vidusskolas vecuma audzēkņi. Pasākuma apmeklējumiem raksturīgs ģimenes apmeklējums un interesentu ieteikumi.

Pārskata periodā bibliotēkas lasītāju interešu izpēte un interešu grupu darbs nav veikts.

Darbs ar bērņiem ar īpašām vajadzībām – nav veikts.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes ir norādītas. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem – to iespējamie risināšanas ceļi ir meklējami personīgajā attieksmē un motivācijā. Ļoti svarīgi atsākt grāmatu lasīšanu ģimenēs. Lasīšana – tas ir, individuālais darbs un ceļš uz sarunu, nereti, motivējošas aktivitātes rodas ārpus formālās skolas vides, ko, labākajā gadījumā, piedāvā publiskās bibliotēkas.

5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums:

Bibliotēkas informācija tīmeklī tiek nodrošinātā caur Stopiņu novada mājaslapas adresēm, kur atrodama Informācija par Ulbrokas bibliotēkas darbību <http://www.stopini.lv/public/30706.html>. Informācija par bibliotēkas aktualitātēm atrodama arī sociālajos tīklos Youtube com <http://www.youtube.com/user/ulbbibl08> Twitter (Lietotāja kods Ulbrokas_biblio) LBB Jauno speciālistu sekcijas blogā <http://lbbjss.wordpress.com/>.

Tehnoloģiju infrastruktūras kopumā vērtējamā kā labas – interneta bezvadu pieslēgums un ātrums ļauj darboties drošā vidē. IKT jomā ir iegādāts jauns datorkomplekts.

6. Novadpētniecības darbs.

Novadpētniecības darbs pārskata periodā sākās ar aicinājumu ģimenes vēstures un dzimtas koku veidošanas entuziastus un pētniekus dalīties pieredzē un nodot Ulbrokas bibliotēkai īslaicīgā lietošanā savus dzimtas pētījumus, dzimtas kokus, pierakstus par notikumiem ģimenē vai dzimtā. Īpaši aicinot dalīties informācijā tos iedzīvotājus, kuru rīcībā ir materiāli, kas saistīti ar Stopiņu novada dzimtām!

Saruna par Dzimtas vēstures pētniecības metodikas pamatiem, praktisko darbību un pašu pieredzi radu rakstu izpētē ir tikai sākums novada vēstures izpētei kopumā. Kā redzam pieminētajos dzīvesstāstos un atmiņās, ir atrodamas gan cilvēciskās vērtības, gan dzīvesvietai raksturīgās īpašības, gan paražas un valodas īpatnības. Bibliotēka ir kļuvusi par mudinātāju un izglītotāju dzimtas vēstures izpētes procesā, gan analizējot pieejamā materiāla klāstu, gan parādot veidus, kādos spēj līdzdarboties dzimtas pētniecības jomā - iespiestie un elektroniskie

---

informācijas avoti internetā; dzimtas koka veidošanas pamatprincipi – iedalījums pēc virziena, dzimuma, pilnīguma, formas; norādes, kas jāievēro veidojot dzimtas koku un ieteikumi koka vizuālajā veidojumā. Mutvārdu avoti jeb saruna par to, kāda ir mūsu

iedzīvotāju praktiskā darbība un pieredze Dzimtas vēstures izstrādē ir saistoša un pamācoša visiem tiem, kas iecerējuši sakārtot dzimtas radu rakstu liecības. Ar iegūto informāciju un praktisko darbību ir papildināti bibliotēkas novadpētniecības resursi.

Otra nozīmīga novadpētniecības aktivitāte ir Kultūras mantojuma saglabāšana fotogrāfijās, kas ir aicinājums iesaistīties kultūrvēsturiskā mantojuma vākšanā, lai veidotu kopīgu elektronisko datubāzi ar **LNB Digitālās bibliotēkas portāla „Zudusī Latvija”** veidotājiem. Ulbrokas bibliotēkas uzmanības lokā ir pētniecības projekts **„Senās mājvietas Stopiņu novadā”**, kas iekļauj latviskās vides raksturvērtības – seno mājvietu un dažādu priekšmetu apzināšanu, kultūrainavisko ēku fotofiksāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu pierakstus, sajūtot vidi, kur un kāpēc mēs dzīvojam. Stopiņu novada seno māju kultūrvides kopainā – ēkās, kas celtas līdz 1940. gadam, atrodamas kopīgas rakstura iezīmes – pašatbildība, saimnieciskums, lepnums un dzimtas tradīciju uzturēšana.

Pārmantotais vai iegūtais īpašums nav noteicošais lielums, bet gan tas, kam cilvēks piešķir nozīmi, kā tiek kopta savas esības piederība un apziņa.

Projekta apkopotais materiāls lasāms un skatāms Stopiņu novada mājaslapas sadaļā <http://www.stopini.lv/public/34942.html>

Latvijas agrākā un tagadējā kultūrainavas lieciniece ir un paliek fotogrāfija, kurā tad arī rodam zudušās vai laika gaitā izmaiņu skartās vērtības.

Pētnieku grupa **sešās ekspedīcijās** ieguva materiālu, lai izveidotu kolekciju “Senās mājvietas Stopiņu novadā” un nodrošinātu tās pieejamību interneta vidē.

Ne mazāk nozīmīgi ir vietējo iedzīvotāju māju stāsti – cilvēku likteņi un dažādā saimnieciskā darbība. Atšķirīga ir zemes dališana vai pirkšana no Ulbrokas muižas barona F. fon Mengdema. Viņa ģimene muižas īpašumu pārvalda līdz 1920. gada agrārās reformas darbībām, tāpēc lēgendām apvīti nostāsti dzīvo vēl šobaltdien.

Savukārt māju saimnieciskā un praktiskā darbība galvenokārt saistīta ar lauksaimniecības un lopkopības darbiem, par ko liecina viensētās atrodami ledus pagrabi, kāpostu tvertnes, saimnieciskās ēkas – kūts, šķūnis, pirts, vāgūzis. Arī priekšmetiskās liecības katrā vietā savas, bet kalpo mājas saglabāšanai un atjaunināšanai. Kādam skapis, krēsls, klavieres, citam – pūra lāde, vijole un fotogrāfijas, vēl kādam logi, durvju rokturi un slēdzene, nenoliedzami, laika gaitā ieguvuši īpašu nozīmi.

Lieki apšaubīt, ka viss kopā veido to drošo pamatu, uz kura var būvēt visu citu – savstarpējās attiecības, nākotnes plānus un tagadnes iespējas, noteikt vērtību skalu un piederību savai zemei. Pašsaprotami un cēli to apliecina arī Imanta Ziedoņa latviskās kultūras pētnieciskā pieredze un dzejas rindu izvēle stāstījumam par Stopiņu novada **16 kultūrainaviskajām viensētām**, kas atrodas tik tuvu Rīgai esošos ciematos - Deiliņi, Ulbroka, Vālodzes, Dzidriņas, Saurieši un Liči. Paveiktais gada nogalē iepriecina – rakstītais vārds no maija mēneša apkopotā veidā atrodama informatīvā izdevuma

„Tēvzemīte” publikācijās (sk. *Pielikums Nr.1*), savukārt foto materiāls daļēji iekļauts LNB Digitālās bibliotēkas portālā „Zudusī Latvija” sadaļā projekti

<http://www.zudusilatvija.lv/objects/subject/6088/> un tiks papildināts un turpināts arī jaunajā darba gadā.

7. Projektizstrāde.

Projektu izstrāde pārskata periodā veikta divos virzienos.

Pirmkārt, 2013. gada aprīlī Bibliotēku nedēļas "Mantojuma sardzē" ietvaros, Ulbrokas bibliotēka ar brīvprātīgo interesentu foto akciju „Atrodi un nofotografē senās mājvietas Stopiņos” uzsāka mājvietu un senās apbūves fotofiksāciju un kultūrvēsturiskā mantojuma kolekcijas veidošanu. Ulbrokas bibliotēkas **pētniecības projekts „Senās mājvietas Stopiņu novadā”** iekļauj sava novada videi raksturīgās vērtības – seno mājvietu un dažādu priekšmetu apzināšanu, ēku foto fiksāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu pierakstus, sajūtot vidi, kur un kāpēc mēs dzīvojam. Projekta būtība un paveiktais skaidrots punktā 6. Novadpētniecības darbs.

Otrkārt, līdzdalība **projekta konkursā „Latviešu oriģinālliteratūra un autori bibliotēkās”**, kas kopējo bibliotēkas krājumu papildina divas reizes. Projekta mērķis ir sekmēt vērtīgāko latviešu oriģinālliteratūras izdevumu pieejamību publiskajās bibliotēkās, veicināt latviešu rakstnieku un lasītāju intelektuālo mijiedarbību, sniegt iespēju satikt savu lasītāju, sarunāties, gūt iedvesmu jaunu darbu radīšanai. Kolekcijā iekļauta gan daiļliteratūra, gan dokumentālā literatūra. Ar kolekcijas jaunieguvumu

---

sarakstu bibliotēkā var iepazīties Stopiņu novada tīmekļa vietnē sadaļā – Ulbrokas bibliotēka – Jaunāko grāmatu apskats <http://www.stopini.lv/public/31170.html>.

Originālliteratūras kolekcija tiek popularizēta ikdienas darbā ar lasītājiem, kā arī izmantota tematiskajās un literatūras popularizēšanas izstādēs un lasīšanas veicināšanas pasākumos.

8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums.

Metodiskie pasākumi, konsultācijas, ir Salaspils novada bibliotēkas un vienlaicīgi reģiona galvenās bibliotēkas funkcija, ko paredz vienošanās ar Stopiņu novada domi un tās pakļautībā esošo bibliotēku. Sadarbības pamatā ir Līgums par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu Stopiņu novadā. Līgums Nr. 23-s/10 ir saistošs arī 2012. gadā.

Līgums un piešķirtās funkcijas paredz un veido attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēku krājuma kopkatalogu, un nodrošina tā pieejamību arī Ulbrokas bibliotēkai, kā arī veic attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēku krājumu komplektēšanas koordināciju un krājuma inventarizācijas pārraudzību; sniedz konsultatīvu un metodisku palīdzību; nodrošina bibliotēku darbiniekus un lietotājus ar valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas pašvaldību institūciju sagatavoto un publicēto informāciju, veido un rediģē analītiskos aprakstus par Stopiņu novadu Novadpētniecības datubāzē. Nodrošina vienotas datu informācijas sistēmas darbību BIS ALISE 4i sistēmā un statistiskās informācijas ievietošanu Latvijas Kultūras kartē.

Organizē bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides seminārus – pārskata periodā septiņi un pieredzes apmaiņas braucieni uz Kuldīgas novada bibliotēkām un Gada noslēguma pasākumu Ķekavā. Sadarbība ar citām reģiona bibliotēkām ir ikdienas procesu saistoša.

Profesionālai sadarbībai ar novada otru bibliotēku ir vistiešākais - gan pasākumu un aktivitāšu piesaiste, gan dokumentu izstrāde, gan darba jautājumu risināšana un sekmīga darba procesa veikšana vienotā datu informācijas sistēmas ievadē.

Novada izglītības iestādes ir darba sastāvdaļa sadarbībai ar potenciālajiem lasītājiem un bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumam kopumā. Sadarbība raksturojama pozitīvi, veiksmīgi un mērķtiecīgi.

Metodiskais un konsultatīvais darbs ikdienā notiek sadarbībā un saistībā ar visām minētām iestādēm - LR Kultūras ministriju (Latvijas Bibliotēku padomi), LNB, v/a KIS centru,

SIA TietoLatvia un novada publiskām un skolu bibliotēkām, jo bibliotēkas pēc būtības darbojas vienotā tīklā pēc vienotiem likumiem un metodiskiem principiem. Bibliotēkas akreditācijas laiks, dāvinājumu politika, apmācības un tālākizglītība nenotiek bez savstarpēju metodisku un konsultatīvu funkciju veikšanas.

Saskaņā ar Latvijas Bibliotēku padomes uzaicinājumu, D. Brigmane iesaistījies darba grupā, kura izvērtē un izstrādā priekšlikumus MK noteikumu Nr. 371 „Noteikumi par bibliotēkas darbam nepieciešamo darbinieku skaitu un darbinieku amatu ieņemšanai nepieciešamo izglītību” jaunai redakcijai.

9. Bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums:

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi pārskata periodā netika plānoti un nav veikti.

2013. gadā uzsākta kultūras centra tehniskā projekta izstrādāšana, paredzot jaunas ēkas būvniecību un jaunas bibliotēkas telpas.

Esošās bibliotēkas telpas atrodas Lauksaimniecības mehanizācijas un elektrifikācijas zinātniskās pētniecības institūt ēkā, kas ir valsts īpašums un celts 1980. gadā.

Ar pašvaldības iniciatīvi 2003. gadā esošās telpas pielāgotas bibliotēkas vajadzībām, kas atrodas 2. stāvā un nenodrošina iestādes izmantošanu iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem (vēlams lifts, speciālās uzbrauktuves utt.). Nav arī telpa grāmatu krātuvju izveidei. Esošā krājuma novietojumam telpas ir nepietiekamas.

Visās minētajās bibliotēkas telpās ir ierīkota elektroniskā apsardzes signalizācijas un automātiskā ugunsdrošības sistēma. Katrai bibliotēkas darbiniecei ir drošības signalizācijas pults, ko iespējams lietot darbā ar klientiem ārkārtas situācijas gadījumā, nodrošinot operatīvu pašvaldības policijas darbību.

Iekārtas un aprīkojums – datori, printeri, kopēšanas iekārtas, skeneri, un multifunkcionālā iekārta, lietotājiem un darbiniekiem ir apmierinošs. Telpu tehniskais stāvoklis un darba apstākļi labi.

10. Bibliotēku personāls:

Pārskata periodā bibliotēkas darbinieku personāls ir mainījies. Speciālista nomaina saistāma ar darba piedāvājumu LNB un jauna darbinieka meklējumiem. Uz nepilna laika

---

darba slodzi pieņemta studente ar humanitāro zinātņu bakalaura grādu filoloģijā. Darba pienākumi saistīti ar bibliotekāro procesu BIS un lasītāju apkalpošanu.

Kolektīvā ir trīs darbinieces, kas pienākumus veic Amata aprakstā paredzētajā kārtībā. Kolektīvam ir piešķirta Stopiņu novada domes Pateicība par ieguldījumu kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, popularizēšanā un saglabāšanā. Daigai Brigmanei Stopiņu novada deputātei par personīgo ieguldījumu kopēju mērķu sasniegšanai, veicinot Stopiņu pašvaldības attīstību. Papildus bibliotēkas vadītājas procesiem Daiga Brigmane arī jaunajā sasaukumā veic Stopiņu novada domes deputātes pienākumus.

Pārskata periodā darbinieku izglītība un profesionālā pilnveide organizēta Pierīgas reģiona bibliotēku darbinieku darba semināros par sekojošām tēmām - Digitālās bibliotēkas un Centrālā statistikas pārvaldes datubāzes. Informācijas meklēšana ikdienā. Latvijas Nacionālās bibliotēkas pakalpojumu piedāvājums. Pārskats par 2012. gadu. Izstāde „Latam 20”(Latvijas Banka), ekskursija renovētajā Kerkoviusa namā. Novadpētniecības darbs. WebPac jaunumi, meklēšana un novadpētniecības materiālu atspoguļojums WebPac. Darbs BIS Alise – i jaunumi, datu apstrāde. Bērns - informācijas sabiedrībā un radošas metodes darbā ar bērniem. Eiro drošība.

Darbinieku darba kvalifikācija un tālākizglītība – papildus RGB plānotajām aktivitātēm.

N.P.K.	Uzvārds,	Izglītība	Profesionālā pilnveide	Stundu skaits	Izglītojoši pasākumi
--------	----------	-----------	------------------------	---------------	----------------------

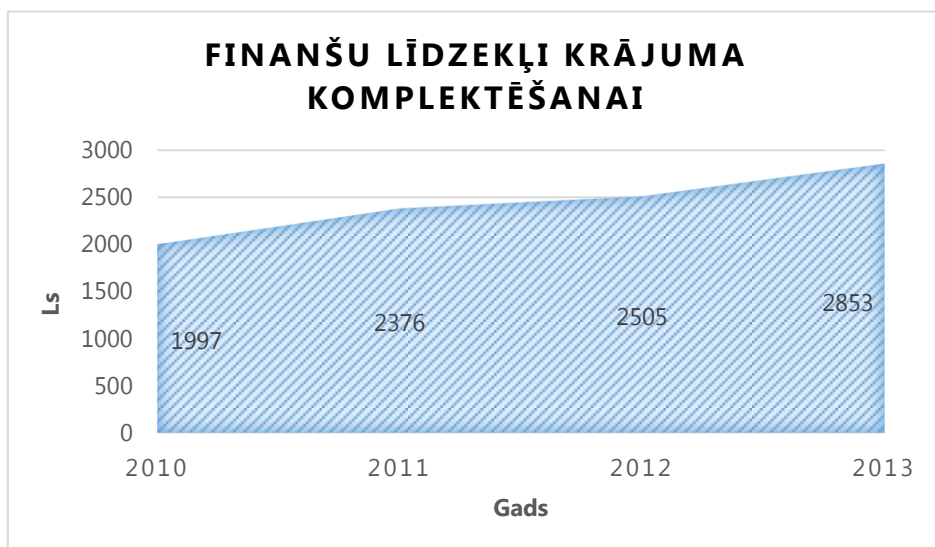
1.1.	Brigmane Daiga	Augstākā (cita) ar maģistra grādu specialitātē	Novadpētniecības konference Balvos " Lokālās kultūras vērtības nacionālās identitātes stiprināšanai ". 2 dienas	4 h	Uzstāšanās, lekcijas, diskusijas, lokālās kultūras vides studijas un pieredzes apmaiņa
1.2.			Iestāžu vadītāju apmācības „Elektroniskā iepirkuma sistēma”		Lietotāju rokasgrāmata pircēju organizāciju sistēmas lietotājiem
1.3.			Pieredzes apmaiņas brauciens uz Kuldīgas novada bibliotēkām .		Bibliotēku tīkla darbība, piemēri un darbības formas
1.4.			1 diena Pierīgas reģiona darba semināri Salaspilī. 7x5		35h
2.1.	Mūrniece Ieva	Augstākā, t.sk., ar maģistra grādu specialitātē	Tiešsaistes mācību semināru cikls „ Virtuālā stunda bibliotekāriem ”, KIS Centrs	24 akad. st	Aktuālu tēmu un programmu aktualizēšana darbā ar bibliotēkas lietotāju
2.2.			BIS Alise kursi “ Padziļinātie kursi datu apstrādē, izmantojot MARC 21 ”, Salaspilī	8 akad. st	Profesionālās pilnveides apmācības
2.3.			Pierīgas reģiona darba semināri, Salaspilī 7x5	35 h	Profesionālās pilnveides apmācības
3.1.	Nagle Ieva	Augstākā ar humanitāro zinātņu bakalaura grādu filoloģijā	Pierīgas reģiona darba semināri Salaspilī. 1x5		Profesionālās pilnveides apmācības

Visa gada garumā plānots un atbalstīts pašvaldības finansējums bibliotēkas darbinieku profesionālai pilnveidei. Līdzekļi jeb finansējums bibliotēkas personāla apmācībai ir iekļauts Ulbrokas bibliotēkas budžetā un ir atbalstošs un profesionālās pilnveides veicinošs.

11. Finansiālais nodrošinājums:

Finansiālais nodrošinājums pārskata periodā ir atbilstošs bibliotēkas uzdevumiem un attiecināms esošajam periodam. Nodrošināts un pārdomāts ir IT pakalpojumu grozs – uzturēšana, apkalpošana; kā arī darbinieku darba samaksas un obligātās iemaksas, veselības apdrošināšana, telpu īre un komunālie maksājumi. Ir saglabāts un finansiāli nodrošināts bibliotēkas krājuma un resursu piedāvājums – grāmatas, laikraksti, datubāzes, audiovizuālie dokumenti, kas ir līdzvērtīgs piedāvājumam 2012. gadā vai pieaugošs, ja krājuma komplektēšanas skaitļos iekļaujam VKKF finansējumu un dāvinājumus (*sk.11.1 attēlu*).

Līdzfinansējuma iespējas nodrošina projektu papildus piesaistītie līdzekļi, kas iegūti piedaloties un saņemot atbalstu Latvijas Bibliotekāru biedrības un Latvijas Nacionālās bibliotēkas izsludinātajā projektu konkursā „Latviešu oriģinālliteratūra un autori bibliotēkās”. Mērķprogrammas dāvinājums „Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai”, ko atbalsta Kultūras ministrija. Netieši finansiālu nodrošinājumu veic arī fizisko personu dāvinājumi.

11.1. attēls. Finanšu līdzekļi krājuma komplektēšanai

Stabils un attīstības veicinošs ir finansējums kopumā. Pamatfinansējums ir pašvaldības budžets un citi ieņēmumi Valsts kultūrkapitāla fonda finansējums, neliela daļa pašu ieņēmumi ir maksas pakalpojumi – datorizdrukas Ls 84 apmērā.

Visa gada garumā plānots un atbalstīts finansējums bibliotēkas organizēto pasākumu iecerēm un tematisko pasākumu viesiem, ko iedzīvotājiem un saviem lasītājiem bez maksas piedāvā bibliotēkas darbinieki no Stopiņu novada budžeta līdzekļiem.

12. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte:

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem ir neatlaidīgs iestādes vadītāja ikdienas darbs. Sabiedrības informēšana par bibliotēkas darbības funkcijām, pakalpojumiem ir sistemātisks darbības atainojums Stopiņu novada informatīvajā izdevumā „Tēvzemīte” un Stopiņu novada tīmekļa vietnē sadaļā *Kultūra* <http://www.stopini.lv/public/30706.html>, kur regulāri tiek atjaunināta informācija attiecībā uz jaunumiem izdevējdarbības un grāmatniecības nozarē, bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, bibliotēkas jaunajām grāmatām, abonētājiem laikrakstiem un datubāzēm.

Uzskatāmi un pārskatāmi veikta literatūras popularizēšanas pasākumu uzskaitē un darbības atainojums, kas veicina un norāda bibliotēkas darbību ar sabiedrību. ***Pielikumā pievienoju bibliotēkas darbības un literatūras popularizēšanas pasākumu uzskaitījumu 2013. gadā.***

Pārskata periodā bibliotēkas organizēto tematisko pasākumu kopskaits ir 13, tematisko izstāžu kopējais skaits 14.

Sabiedrības pētījumi, aptaujas vai anketas pārskata periodā nav veiktas, lasītāju viedokļa izziņāšana notiek ikdienas sarunās, pasākumos un bibliotēkas piedāvātajās aktivitātēs.

13. Veiksmes stāsti.

Veiksmes stāsts turpinās – tas aizsākās 2012. gadā, kad Stopiņu novada ļaudis piedalījās svētku jostas aušanā. 2013. gadā turpinot kultūrvides un vēstures iepazīšanas tradīcijas autobuss ar ceļot gribētājiem devās uz PIEMĀRI – kopā ar JANĪNU KURSĪTI. Mūsaprāt, kultūrvēsturiskie inkluzīvi Ulbrokas bibliotēkas ceļotāju atklājumos.

Atsaucoties profesores aicinājumam, ceļojums pagāja katram, piedomājot pie saviem personiskajiem Latvijas simboliem. Pavisam drīz jau acis priecēja Bārtas un Rucavas tautastērpi, bet ausis - novadu tautasdziesmas. Klausījāties, dziedājām paši un priecājāties par spēju saglabāt senās novada tradīcijas un zināšanas.

Kā patīkams pārsteigums lielākajai daļai ceļotāju atklājās Liepājas koptā un sakārtotā pilsētvide un jūgendstila inspirētā arhitektūra. Liepāja tika izdziedāta un izjusta, sekojot Liepājas himnas tēlu skulptūrām - „Pilsēta, kurā piedzimst vējš”. Liepājā satikāties ar pašreizējo Karostas iedzīvotāju, **rakstnieci Andru Manfeldi**, dodoties kopīgā pastaigā, lai baudītu saulrietu jūras krastā. Nākamajā dienā tikāties ar dzintara zoķētāju Aivaru Begi-Beggi, kurš demonstrēja savas dzintara meklētāja prasmes. Rucavā mūs cienāja ar kartupeļu klimpām un mājās ceptu maizi, bet Liepājā iebaudījām pilsētas īpašo ēdienu – gardos Liepājas mencīņus.

Mājupceļā pietājam Aizputē, kur viesojāties pie starpnozaru mākslas grupas „Serde”, kuru omulīgajā pagalmā tobrīd brūvējās miestiņš, bet bija iespējams nogaršot un atvest mājās arī jau gatavu alu. Laba laika un, saules pavadīti, ceļojumu noslēdzām lieliski atpūtušies, noteikt zinošāki un entuziasma pilni turpināt Latvijas apceļošanu. Saistošā un emocionālā veidā par to var izlasīt Ulbrokas bibliotēkas pasākumu sadaļā <http://www.stopini.lv/public/31161.html>. Raksta nosaukums „Četrdesmit četru laimīgo prieka mirkli Piemārē”

Ceļojot sāk domāt, kas pašmāju pagalmā darās? Bet patiesībā **veiksmes stāsts ir padarītais sava novada kultūrvēsturisko viensētu izpētē.**

Aprīļa mēnesī pieteiktais kultūrvēsturiskais projekts par „**Senās mājvietas Stopiņu novadā**” izpēti mudināja novada ļaudis pieteikties sadarbībai ar Ulbrokas bibliotēku. Aicinājam atsaukties īpašniekus, kuri vēlējas atbalstīt vai pieteikt mājvietu un senās apbūves fotofiksāciju, kā arī atbalstīt kultūrvēsturiskā mantojuma kolekcijas veidošanu kopā ar LNB Digitālās bibliotēkas portāla „Zudusī Latvija” veidotājiem. Par

kultūrvēsturiskām celtnēm uzskatot visas viensētas, kas celtas līdz 1940. gadam, kas iekļauj latviskai videi raksturīgās vērtības – seno mājvietu un dažādu priekšmetu apzināšanu, ēku foto fiksaiciju, kā arī vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu pierakstus, sajūtot

vidi, kur un kāpēc mēs dzīvojam. Projekta kopējais materiāls lasāms un skatāms Stopiņu novada mājaslapas sadaļā <http://www.stopini.lv/public/34942.html>.

Ne tikai gaisma, iedvesma un siltums palīdz veidot ēkas un to pamatus – tam visam klāt vajadzīgs ass prāts, darbīgas rokas un cildena sirds. Gandrīz katrs mājas īpašnieks, kurš neatteica dalīties ar kultūrvēsturiskā mantojuma saglabātajām liecībām sarunā, atplauka smaidā un patiesā priekā atklāja ne tikai sev nozīmīgus notikumus.

Latvijas agrākā un tagadējā kultūrainavas lieciniece ir un paliek fotogrāfija, kurā tad arī rodam zudušās vai laika gaitā izmaiņu skartās vērtības. Paveiktais darbs ir sadarbības projekts ar LNB Digitālās bibliotēkas portāla “Zudusī Latvija” veidotājiem un kolekcijas “Senās mājvietas Stopiņu novadā” izveide un pieejamība interneta vidē.

Ne mazāk nozīmīgi ir vietējo iedzīvotāju māju stāsti – cilvēku likteņi un dažādā saimnieciskā darbība. Atšķirīga ir zemes dalīšana vai pirkšana no Ulbrokas muižas barona F. fon Mengdema. Viņa ģimene muižas īpašumu pārvalda līdz 1920. gada agrārās reformas darbībām, tāpēc legendām apvīti nostāsti dzīvo vēl šobaltdien.

Savukārt māju saimnieciskā un praktiskā darbība galvenokārt saistīta ar lauksaimniecības un lopkopības darbiem, par ko liecina viensētās atrodamie ledus pagrabi, kāpostu tvertnes, saimnieciskās ēkas – kūts, šķūnis, pirts, vāgūzis. Arī priekšmetiskās liecības katrā vietā savas, bet kalpo mājas saglabāšanai un atjaunināšanai. Kādam skapis, krēsls, klavieres, citam – pūra lāde, vijole un fotogrāfijas, vēl kādam logi, durvju rokturi un slēdzene, nenoliedzami, laika gaitā ieguvuši īpašu nozīmi.

Lieki apšaubīt, ka viss kopā veido to drošo pamatu, uz kura var būvēt visu citu – savstarpējās attiecības, nākotnes plānus un tagadnes iespējas, noteikt vērtību skalu un piederību savai zemei. Pašsaprotami un cēli to apliecina arī Imanta Ziedoņa latviskās kultūras pētnieciskā pieredze un dzejas rindu izvēle stāstījumam par Stopiņu novada 16 kultūrainaviskajām viensētām, kas atrodas tik tuvu Rīgai esošos ciematos - Deiliņi, Ulbroka, Vālodzes, Dzidriņas, Saurieši un Līči. Paveiktais gada nogalē iepriecina – rakstītais vārds

no maija mēneša apkopotā veidā atrodams informatīvā izdevuma „Tēvzemīte” publikācijās (sk. *Pielikums Nr.1*), savukārt foto materiāls daļēji iekļauts LNB Digitālās bibliotēkas portālā „Zudusī Latvija” <http://www.zudusilatvija.lv/objects/subject/6088/>.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja _____ Daiga
Brigmane
2014. gada 24. janvāris

PIELIKUMI

1. pielikums

Senās mājvietas Stopiņos

Piesaki mājvietu un senās apbūves fotofiksāciju

...es iešu pa mājām un visiem teikšu, ka nav nekas dārgāks par ceļiem šiem...

Imants Ziedonis “Ceļi”, 1991. gads

Mūsdienās Latvijas kultūrainava ir ievērojami mainījusies. Nav saglabājušies daudzi dabas, vēstures, mākslas un arhitektūras objekti, kā arī saimnieciskās un sabiedriskās būves. Divu pasaules karu laikā, padomju un vācu okupācijas gados esam zaudējuši lielu daļu no kultūras mantojuma.

Ne mazums nozīmīgu objektu ir gājis bojā cilvēku saimnieciskās darbības rezultātā un ir apdraudēti arī šodien. Fotogrāfija bieži ir vienīgais liecinieks, kurā varam aplūkot zudušās vai izmaiņu skartās vērtības.

Kultūras mantojuma saglabāšana fotogrāfijās ir aicinājums iesaistīties kultūrvēsturiskā mantojuma vākšanā, lai veidotu kopīgu elektronisko datubāzi ar LNB digitālās bibliotēkas portāla “Zudusī Latvija” veidotājiem.

Ulbrokas bibliotēkas uzmanības lokā ir pētniecības projekts “Senās mājvietas Stopiņos”, kas iekļauj latviskās vides raksturvērtības – seno mājvietu un dažādu priekšmetu apzināšanu, kultūrainavisko ēku fotofiksāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu pierakstus, sajūtot vidi, kur un kāpēc mēs dzīvojam. Latviskās pašapziņas un Imanta Ziedoņa mīlestības uz dzimto zemi kodēti, arī mēs pētnieku grupa – Vita Banga, Renāte Priede, Kristīne Cimdiņa, Ieva Nagle, Ieva Mūrniece un Daiga Brigmane – esam nolēmuši Stopiņu novadā esošās senās mājvietas iekļaut kultūras mantojumu digitālajā kolekcijā.

Stopiņu novada seno māju kultūrvides kopainā – ēkās, kas celtas līdz 1940. gadam, – atrodamas kopīgas rakstura iezīmes – pašatbildība, saimnieciskums, lepnums un dzimtas tradīciju uzturēšana. Pārmantotais vai ie-

gūtais īpašums nav noteicošais lielums, bet gan tas, kam cilvēks piešķir nozīmi, kā tiek kopta savas esības piederība un apziņa.

Aicinām atsaukties māju īpašniekus, kuri vēlas atbalstīt vai pieteikt mājvietu un senās apbūves fotofiksāciju un kultūrvēsturiskā mantojuma kolekcijas veidošanu.

Informācija un objektu pieteikšana Ulbrokas bibliotēkā, tālrunis 67910503, e-pasts biblioteka@stopini.lv. Kontaktpersona Daiga Brigmane.

Paldies viesmīlīgajiem māju īpašniekiem par sniegto informāciju un labvēlību materiāla atlasē, apstrādē un kolekcijas “Senās mājvietas Stopiņos” izveidē.

Apzinātas kultūrainaviskās un priekšmetiskās liecības – mājās “Krīvi”, “Birzniēki”, “Lielkājas”, “Lidumnieki”, “Rozes”, Ziemeļu gatvē 8, “Būmaņi”, “Lazdiņas”, “Kalēji”.

Pētnieku grupas vārdā –
Daiga Brigmane,
Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja

Atklājas tikai tas, kas ir paties, nozīmīgs un svarīgs

Uzsāktais pētniecības projekts "Senās mājvietas Stopiņu novadā" nav tikai zelta putekļiem atklātas vērtības, bet gan dažādu nozīmīgu notikumu virknējums ar skatu vakardienā un domām rīdīdīnā, ar pašanalīzi un vietas pieredību šeit notiekošos procesos.

Piedāvājam pētnieku grupai iepazīt māju kultūrainaviskās un priekšmetiskās liecības "Lielkāju" māju saimnieka Ulda Sterģis dzīvesgudrajā vēstījumā un "Būmaņu" māju gaišās un sirsniņās Anitas Alekss stāstītājā.

"Vecās kultūras rakstīns, pieredzes bagāts un gudrs."

/Imants Ziedonis/

Radošu darbu un domu pārņemts ir "Lielkāju" māju saimnieks Uldis Sterģis. Tēlnieka un akmeņkaļa ikdienas darbs galvenokārt saistīts ar spēcīgu zīmju un rakstu mitoloģisko veidošanu granītā. Par zīmēm, simboliem un laikmeta liecībām šoreiz – kultūrvēsturiskās mājvietas kontekstā.

Redzamā ēka ir barona Ulenbroka vasaras māja ar smilšu griestiem un zāģētiem balkņiem, un mazliet restaurētiem skursteņiem, domājams, celta ap 1890. gadu. "Jā, smilšu griesti. Nākamais, šai mājai jumts bija apmēram kādu metru vēl pa kreisi un garāks, un... starp abām šīm spārēm bija, nāca tāds savienojums – krusts, lai saturētu." Sākotnējais jumta segums – ar dēļiem, tagadējais – ar šiferi.

Pārbūve skārusi arī logu nomaņu vai aizmūrēšanu un verandas nojaukšanu. "Šī veranda varēja pēc proporcijām būt apmēram trīs metri reiz... Šeit nāca slēģi... Tātad viens, divi ar pusi, tāda, pieci metri reiz trīs, varēja būt veranda." "Pirmā pasaules kara laikā te ir bijis hospitālis." "Lielkāju" mājās atrodam vairākas durvis, kas saglabājušas savu sākotnējo izskatu.

"19. gadsimta sākumā mani radi te ieradās no Dreiliņiem, un tad jau te kaut kādi radi bij priekšā, tukšā vietā nebija, bet tas galvenais Mīkelsons ieradās ar nu, es nezinu, vai zābaki bija

kāja vai nebija, maisiņā tur, ja nu... Tā šis bija ledusskapis (leduspagrabs), un tad tas tā sastāvēja no trim daļām, tagad ir palikušas tikai divi daļas, šeitān ir ar betona griestiem un tālāk bija ar smilšu griesti, noņemami, tajā vietējā dižāti sazāģēja ledusklucus, sahka iekšā no augšas, tad salmus vai kūdrā, vai pakaisus pa virsu un glabāja pienu, un šajā te kūti bija tur patsmūt govīs, divi vai trīs, vai cik tur tie zirgi, bulļis, un šī Stopiņu pagasta zemnieku saimniecība "Lielkājās" pacēlās un varēja nomaksāt, vajadzēja izmaksāt to zemi, cik tur tos tukstosus, pateicoties Rīgas tuvumam, pienkopībai un kāpostiem, un gurķiem, un ar kāpostiem un gurķiem dzīvoja arī Dreiliņi, un te bija milzīgas kāpostu mucas, grandiozas, šādas te, kur pa trepmē iekāpa iekšā."

"Un tas man, vecāsmātes brālis bij prasmīgs saimnieks, tās, kā lai saka, ar vērienu un enerģiju, ar izdomu, ar zelta rokām. Kāpēc ar zelta rokām? Tāpēc, ka viņš pats taisīja mucas, bet tas ir mucenieku amats."

"Pats stīpoja, tur smēdīte bija, spēleja vijoli, bet kāpēc es runāju par vijoles spēlēšanu, tāpēc, ka tā vijole bija no Ulbrokas mūžas un tā bija īpaša vijole, un tajā vijolē bija, varbūt no putekļiem, tāda mazliet pelēcīgi brīngana tā krāsa, nevis tāda mirzāša, viņa nebija, tad te bij tāda, tādi S veida izgrīzumi tai skaņai, un es, kad maizīņ, lūrēju tur tas caurums un tur iespraustas bij daudzas medaļas, nu tādi kā ģerboņi, daudzas, un labajā pusē bij tāds perlmutra rotājums, perlmutra, rombveidīgs. Un tad Rīgas mūziķi bija piedāvājuši viņam par to vijoli... četrsimt latas, liela nauda, kas bij teicis – nu pārdo, viņš saka – "bet tā taču ir vijole".

Neskatoties uz ģimenes turpmāko likteni, vijole netika pārdota, bet arī šobrīd nevaram to apskatīt.

"Šeit ir vecie krievu kapi, pareizticīgo, ne, staroveru kapi, tas puduris un, un te bija baznīciņa, un te bija tas krievu ciemats Sidvari vai Sidvori. Tātad, šeitān man tā baznīca ir, aiz šī, tā, tas ir vecais malkas šķūnis, un tā bija, tas milzīgais gulbīves šķūnis. Redzamās gulbīves vietā kādreiz bija rija.

Šitā ir kūts, tātad te ir akmeņi, kaut kur pusotra metra augstumā, plēstie, un saucais – dziļā kūts. Un tad, kad visu zienu mēšļi bija krājušies, tad pa šīm durvīm iebrauca ar ratiem iekšā, muguras kāpēja, bet viņi, tie mēšļi, bija izsluši, svarīgi bija, lai viņi

izslīst. Mājas priekšā, jā, es tas mazais esmu durvis. Jā, bet te ir mana māja. Jā "Lielkājās", "Lielkāju" ganāmpulks, jā viņš ir milzīgs."

Par kāpostiem, Finku un vijoli

Katra jauna ekspedīcijas sērija atklāj nezināmo par zināmo – Stopiņu novads glabā daudz interesantu lietu. Vienas mājas iedzīvotāju stāsti par vectēvu saimniekošanas paradumiem lieliski sasauca ar citās mājās dzīvojošo leņpi saglabātajām saimniecības ēkām un ietaisēm. Te pat, Rīgas pievārtē, Dreiliņu pagasta "Būmaņu" saimnieki Alekss dzimta saglabājuši gan leņpi no kļeģiem mūrēto kūti, ko savulaik dzimtas galva uzcelis pašu pirmo, gan saimniecības ēku ar ledus un sakņu pagrabiem un kļēti ar graudu apcirķu aprīšiem, kas tagad pārbūvēta dzīvošanai, gan vāģūzi – gandrīz visām ēkām saglabājušās pat oriģinālās būvdetaļas. Vecās rātnīcas vietā patlaban slejas laikmetam atbilstošāku "ratu" nojume, bet kāpostu (to vagas līdz pat horizontam tagadējā "Būmaņu" saimniece Anita atceras vēl kopš bērnības) joprojām būtu iespējams skābēt senajā kāpostu tvētnē, kurā jākāpja pa trepmē iekšā tieši tā, kā to novada otrā jeb Stopiņu pagasta galā savās mājās "Lielkājās" ekspedīcijai mutvārdos lieliski izstāstīja Uldis Sterģis. Tādas pat līdzības ir arī stāstā par Sterģa kunga vectēvu vijolnieku – "Būmaņu" mājās saglabājušos vectēva vijoli, bet, atrodot Stopiņu novadā trešo vijoli, jau varēsim spriest par tendencēm un izdalīt novadam raksturīgo.

Fantastiskās liecības par 20. gadsimta pirmās pusē saimniecisko dzīvi – pirmskara Dreiliņu puses ainavu, sienu talkām, lauksaimniecības

"Lielkāju" mājas durvis stāv Uldis Sterģis, aptuveni 4-5 gadi.

ības tehniku, ģimenes svētkiem, ligošanu un pat pirmajiem padomju kolektīvajiem darba svētkiem – sniedz ne tikai ģimenes fotoalbumi, Alekss dzimta saglabājuši arī mājas grāmatas un saimniecības grāmatas no 20. gadsimta 20. gadiem līdz pat 1947. gadam, kuras ataino ne tikai precu, naudas un algotā darbaspēka attiecības un kustību, kas neapstājās pat kara laikā. Rēķiņu grāmatas sniedz liecības arī par dārkopības tradīcijām, piemēram, tolaik populārākajām augļu koku šķirnes, jo 1942. gadā saimniecībā tika iestādītas četras sīpoliņu, trīs Lietuvas pepiņa, vienas antonovkas, divas dažādas renetas šķirnes ābeles un četras baltā dzidrā šķirnes ābeles, no kurām mūsdienas ir sagaidījušas un pašlaik pilnas ar birstošiem augļiem ir trīs baltā dzidrā ābeles. Kara laika saimniecības grāmatās fiksēti arī apgrozībā esošo valūtu kursi – 1941. gadā divi lati tikusi pielīdzināti 100 rubļiem, un uzskaitē veda rubļos, piemēram, ieņēmot par 150 litriem piena 2700 rubļus, bet kādam no strādniekiem par pilnu mēnesi algā izmaksājot 4000 rubļus, fiksētas arī valsts nodevas: "valdībai nodoti kartupeļi 700 kg" vai "valdībai nodots sivēns, 100 kg dzīvsvārā", bet 1944. gada ieraksti liecina par saimniecības gada pārskatu reihsmarkās – tolaik strādnieka alga par mēnesi – 40 marku. Ieraksti saimniecības

grāmatās liecina arī par saimnieka atbildību katrā norisē, visus darbus raksturojot caur savu prizmu: "Kartupeļus beidzu rakt."

Apzinot kultūrvēsturisko mantojumu neiztikot arī bez gluži anekdotiskām epizodēm – vai tā būtu sagādāšanās vai leģendas atgādinājums, bet savulaik Eizena Finka darinātais "Būmaņu" pirmās saimniece Anitas Alekss, dzimtas Būmanes, fotoportrets nekādi negribēja ļauties pār fotogrāfēt – mūsdienā digitālā tehnika neklausīja, un aparāta slēdzis nostrādāja tikai pēc vairākkārtējas tā darbināšanas. Bet realitātē ir pierādījies Finka pareģojums fotoportreta īpašniecei – par dzimtas ilgu turpināšanos turpat dzimtas mājās par spīti nelabvēlīgiem ārējiem apstākļiem – Alekss šeit dzīvo un saimniecības grāmatas paaudzē.

Paldies Anitai Aleksei par dalīšanos dzimtas liktenstāstos, par fotogrāfiju un saglabāto senlietu un saimniecības izrādīšanu, bet galvenokārt par dzimtas mantojuma rūpīgu glabāšanu un cieņu pret to.

Ieskatoties par Stopiņu novada senajām mājvietām – arī turpmāk, plašāku fotomateriāla digitālo kolekciju piedāvāsim rudens pusē.

No Ulda Sterģa un Anitas Alekss vārdiem pierakstīja Ieva Nagle. Materiālu sagatavoja Daiga Brigrmane un Renāte Priecde.

Senās mājvietas Stopiņu novadā

Kultūrainaviskās viensētas

Arvien izteiktāk lezīmējas vietējas nozīmes kultūrainaviskie stāsti par Stopiņu novadā esošajām senajām mājvietām, priekšmetiskajām liecībām, likteņiem un pārmantotām vērtībām. Caur svešādo vai citādo mēs vērtējam savu patību un spējam sevi bagātināt vien tad, ja tam ir savs stāsts un skats uz notikumu likumsakarībām. Tajā ir atmiņas, sirsnība, joka dzirksts un kaut kas savs.

Piedāvājam "Krīvu" māju saimnieka Dzintara Āboliņa un "Lazdiņu" māju saimnieces Antas Sparinškas stāstījumu par cilvēkiem un lietām, kam paši labprāt piešķir nozīmi.

"Lalki nav svarīgi, svarīgs ir cilvēks"

(Imants Ziedonis)

Tagadējais "Krīvu" māju saimnieks Dzintars Āboliņš pie ēkas celtniecības strādājis visu savu dzīves laiku, gan veidojot no jauna, gan īstenojot senās ieceres. Ēkas pār-būve aizsāka 1960. gadā uz vecās kuits pamatiem. Mājas nosaukumu maiņa nav zināma.

Saimniekošanas pirmsākumi meklējami 1936. gadā vecāteva Guntara Āboliņa paveiktajā, "kad tas karš sācies, veicastsēvs ir piekrāvis ratus ar diviem zirgiem un te apstājis, nu brauks prom, es nezinu, uz ārzemēm, tā, kā visi bēga prom. Un tad ir no lidmašīnas nomesta bumba tur kaut kur, un tad, kad sprāga viņa, tad nosita vienu zirgu, un tad veicastsēvs teicis – nu ko tad, cik tālu ar vienu aizbrauks, nu, un tā palika," stāsta Dzintars Āboliņš. Zeme nopirkta ar visiem viņa parādiem un nosaukumu "Pārupes". "Vecmātevam zemi Ulmanis nedeva, jo viņš bija sarkanais strēlnieks," atminas Dzintars Āboliņš.

Vissenāko notikumu liecinieks ir pagalmā redzamais pagrabs, kas, kā stābs vai stratēģiska vadības mītnē kalpojis gan krievu, gan vācu karavīriem. "., vienā pusē viņi gul, nu dzīvojuši, veicastsēvs ar bērniem, un otra pusē ir bijis tas štābs. Un te, kur tas, tā viņu mašina, apmēram *bišķiņ* tur tālāk, tur ir bijis tas mīnmetējs un no turienes riktīgi blāvis "nohaimmal", atceras Dzintars Āboliņš. Pagraba durvis ir laikmeta zīmes. "Jā, tās durvis ir palikušas no tiem laikiem... ar visām šķembām, un, kad es te jaucu nost, bija tāds staltists zirgiem, tad tas tur viss bija

viens šķembās, tie koki visi *pilli*," par durvīm stāsta Dzintars Āboliņš.

Blakus pagrabam klēts ar senatnīgu darbarīku un priekšmetu elpu – ratiņš, stampiņa, lāde, karbitlampa, jūgendstila krēsls, fotogrāfijas.

Dzintara atmiņās ataust Ulbrokas muižas kallejs Igalis: "Tas bija kādreiz muižas barona kallejs, tad jau viņš staigāja ar tādu kociņu, bet vēl viņš strādāja smēde." Tikai īsu mirkli ļaujoties skatīties kaimiņu virzienā, dzirdam Dzintaru Āboliņu sakām: "., te, kur lazdas, tur bija šķūnis kādreiz liels, un Lazda ar bija liels saimnieks."

"Lai ābeles piezled plīnu tāli, Vajag ļoti ticēt tām"

(Imants Ziedonis)

Ikviena māja vēro līdzilvēku rīcību, piedzīvo sev zināmus notikumus un piešķir tiem zināmus likteņus un laika zīmes satvaru. Arī tad, kad mājas noslēpums ierakstīts vien ēkas pamatos, jumta dakstiņos, reizēm pietrūkst vien līdzilvēku roku siltuma, atbalsta un pašapziņas.

Stopiņu novada "Lazdiņas" ir zināmā Lazdas tēva celtās mājas. Toreiz 1920. gadā, kad bezzemiņiem dalīja zemi, Erihs Mārtiņš Lazda ar sievu Adelheidi, sākumā Tinūžu muižas, tolaik Ulbrokas muižas dārznieks, saņēma vairāk nekā 27 pūrvietas zemi. 1922. gadā poļu laukstrādnieki uzcēla guļbūves ēku. Māju, kurā visā tās pastāvēšanas laikā (1922–2004) nepieciešams līdzilvēku atbalsts. "., saimniecībā sāk palīdzēt no kara bēgļu gaitām pārradies, Sibīrijā skolā gājušais dēls Erihs Lazda (1903–2004) un Eriha dviņu brālis Ernests (1903–?). Māsa Milda un Erna ar ir devušas pasaulē ar I pasaules kara bēgļu vilcienā, nonākušas Vladivostokā. Erna pārceļas uz Ameriku un tur veido ģimeni. Sava tēva uzceltajās mājas kopā ar meitu viesojas tikai vienreiz 1979. gadā. Milda no Vladivostokas atgriezās Latvijā un apprecējās ar tālumā iepazīto desu fabrikas īpašnieku Gulbi. Līdz mūža novakaram vasaras Milda (1898–1992) pavadīja tēva mājas un kopa savu dārziņu. Pārējo dzīvi viņa vadīja Rīgā, Bauskas ielā 25, vīram piederošajā un nacionalizētajā daudzdzīvokļu mājā. Līdz II pasaules karam "Lazdiņās" rit sprauga saimniekošana – nolista bērzu birzs, sastādīti plaši zemeņu lauki. Raža vesta uz Rīgas

tirgu," stāsta Anta Sparinška.

"1934. gadā Erihs apprec Rīgas meitu Martu Gedus, pārceļas uz dzīvi Pārdaugavā, Buļļu ielā 19, tomēr saimniekošanu "Lazdiņās" nepārtrauc. 1938. gadā Erihs ar Ernestu iegādājas kuļmašīnu un braukā pa Pierīgas muižām, labību kuldami. Ernests ceļi pazūd kara laika Vācijā uzlidojumu laikā. Arī Erihs, 1944. gadā ar velosipēdu dodoties no Pārdaugavas uz Ulbroku, pie Deglava ielas pārbrauktuves tiek vācu armijas aizturēts un nogādāts uz kuģa. Dzimtenē paliek sieva, divas meitas – Elga (1938–1996) un Dzintara (1944–1995), divas aprūpējamas mājas. Erihs atgriežas dzimtenē 1947. gadā un līdz pensijai strādā Rīgas kokapstrādāšanas kombinātā "Milgrāvis", Eriha ceļus atklāj Anta Sparinška.

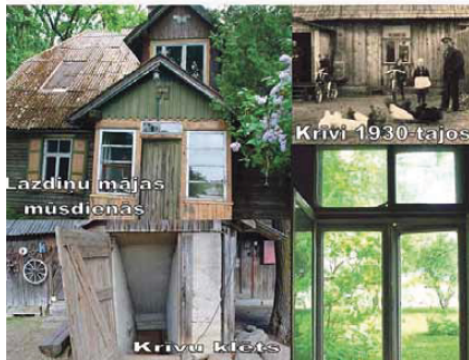
Mazmazmeita Anta Sparinška, tagadējā "Lazdiņu" mājas īpašniece, meitas vārdā Lazda, raksturo mājas sākotnējo izskatu – koka guļbūve, kuras jumta konstrukcija 1940. gadā tiek apšūta ar šifera plāksnēm, arī mājas sienas tikušas apšūtas. Piebilstot, ka mēināts apstākļi ļoti strauji pasliktināja mājas vēdināšanu un saglabāšanu.

Sašķobijās arī vēsturisko notikumu rats. "Lazdiņu" māja ir pajumte kara nomocītiem ceļniekiem – visiem tiem, kuriem nav, kur iet. Līdz 1971. gadam datētojas Mājas grāmatas ierakstos lasām svešu ļaužu vārdus un to gājumu, meklējot pajumti, uguns pavadu un "Lazdiņu" māju labvēlību. "Mājvietu šeit atrada daudzi, mājas tehniskajam stāvoklim gan tas par labu nenāca," atzīst Anta Sparinška.

Mājā tiek izbūvēti vairāki mazi dzīvokļi, apaļajās krāsīs iebūvēti plīts riņķi, zemes dalījums nelielos piemājas dārziņos, iztikai tiek audzētas pat polārļapsas. Mārtiņš Lazda (1868–1950) 82 gadu vecumā aiziet mūžībā no traumas, ko guvis, nokritot no kolhoza siena vezuma un salauzot gūzi. Brūk un sabrūk ne tikai sadzīves priekšmeti – plīts un griesti –, bet mājas ikdienas gaitas pārtrauc vecvecmamma Adelheida Lazda, dzimusi Priede (1867–1966) – galvenā uguns pavadu sargātāja.

Vairākus gadus mājas tālākais liktenis ir vēju un caurvēju izdancots.

Liktenīgs pagrieziena ir Eriha Lazdas ģimenes 1971. gada lēmums visiem kopā no Rīgas doties uz

"Lazdiņām" un nopietni saimniekot. Mazajai Antai, Elgas meitai, toreiz tikai četri mēneši, tāpēc šīs mājas viņa var uzskatīt par savām vienīgajām un īstajām.

Antas pirmās atmiņas par vectēva dārznieka saimniekošanas lietām "Lazdiņās" ir bezgalīgās lekcijas un siltumnicas. "Pavasars kaimiņi rindās stāvēja pēc Lazdas tomātu un salātu stadiem. Rudenos siltumnicā gatavojās viņogas "Frankentāls", Elgas aprūpēs, veidojas akmeņdārs un krāšņs puķu dobs ar rozēm, dalijām, delfinijām un lilijām. Kūti dzīvoja truši un ik gadu pa kūkai ar iesauku Napoleons Mājas omulībai tiek ievilkta centrālpakure, veikts remonts. Svinību reizēs pulcējās kaimiņi, draugi, darba biedri un paziņas. Sevīšķi pieminamas skaistās tolaik neoficiālo Jāņu svinēšanas ar sadziedāšanos un kaimiņu apligošanos," atmiņās kavējas Anta Sparinška. Liekas, dzīve rit savu gaitu. Līdz Anta 1994. gadā noskata vīru Ginti (1969) un paredz pārmaiņas saimniekošanas prasmē. Lieti noder Antas iemantotais dārznieces amats.

Pirms tam šīs zemes gaitas pārtrauc omamma Marta Lazda (1905–1980), un, piedzīvojot gadu simta un pat tūkstoša maiņu, mūžībā aiziet sirmas simtgadnieks Erihs Lazda.

Tagadējie saimnieki raksturo mājas patieso situāciju. "Laika zobos veco māju nav sagājis. Saimniekošanas sākumā, 90. gados, mājas vecā maizes krāsns atkal tika godā celta, un mīkla abrā rūga, kūti aprūpējama

bija uz Antas un Ginta kāzām kaimiņu dāvēt pienīgā govs Dafne. Denacionalizētājā zemē auga viss uzturam nepieciešamais – kāposti, burkāni, kartupeļi utt. Pēc 2000. gada pārbaudot mājas stāvokli un apsverot remonta iespējas, ģimene tomēr nonāca pie slēdziena, ka nāksies pārdot daļu lauksaimniecības zemes un blakus vecajai mājai celt jaunu, nākamajām paaudzēm lietojamu māju," stāsta Anta Sparinška.

Zīmīgi, ka jaunie saimnieki drīz pēc tam uzcēlušī jaunu māju esošās tuvumā.

Tur arī rodām vērienīgus restaurētus interjera priekšmetus – drēbju skapi, Jāņa Čakstes bufeti, barona krēslus, ozolkoka galdu, priekšmetiskās liecības no Ulbrokas muižas.

Seno laikmeta vēstījumu vērojam vien vecās mājas logu acīs, kūts veidolā, Daugavas vecās gultnes nospiedumos un vectēva Eriha Lazdas stādītajās ābelēs ar aristokrātisku nosaukumu – Grāfenšteinis jeb Rudens Svītrotas. Mūsu uzmanību piesaista dzimtas finiera ratiņi un Ulmanlaiku piezīmju grāmatīņas ar norādēm katrai dienai, vārdu un laika vēstījumu, metru sistēmu un laika zīmēm. Kādā citā atrodam svina mūsu svētkus, kā arī dažādu amatu – dārzkopības, zvejnieku, mednieku – pamācības.

No Dzintara Āboliņa un Antas Sparinškas vārdiem pierakstīja Ieva Nagle, materiālu sagatavoja Daiga Brigrane un Kristīne Cimdina

Senās mājvietas Stopiņu novadā

Kultūrainaviskās viensētas

Atkal noķeram sajūtu, ka projekta "Senās mājvietas Stopiņu novadā" laiks paskrējis brīnumaini ātri, emocionāli skaisti un patiesi dāsni. Protams, tā ir mūsu atbildība kaut ko radīt, pierādīt vai noraidīt. Tā, lai kopējā kultūrvides kontekstā akcentētu savas novada vēsturisko laiku, neatlaidīgo darbu un cilvēcisķo prieku. Ikvienā mājā – viensētā – ir vajadzīga pašapziņa un siltas, darbīgas rokas, kas liek domāt, ka visam radītajam piemīt ne tikai praktiskums, bet arī skaistums, prieks un dvēsele.

Šoreiz piedāvājam iepazīties ar "Birznieku" māju saimnieku Mārites un Andra Baronu neatlaidīgo mājās saglabāšanas un attīstības gaitu, īpašu lauku ainavu ar koka arhitektūru "Ziemeļu gatve 8", kas atrodas mūsdienu moderna ciemata "Vālodzes" ielokā, kā arī iepazīstināsim ar "Kalējiem", dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajām mājām.

"Ir aprīlis, krit sēklas egļiem, Jo Ir tāds pavasara vējš"

(Imants Ziedonis)

"Birznieku" māju saimnieku Mārites un Andra Baronu priekam un lepnumam kalpo dubultegles un ozoli, tiesa viena simtgadniece viņu vasar vētras un vēju nopostīta. "Ļoti vecas (egles), es te domāju, to māju sāka būvēt, iespējams, jo tur bija iebraucamais ceļš sākumā, starp tām egļiem, un noteikti, ka tas, kas te būvēja, tas arī bija tās egles, nu, stādījis, nu tā, gar iebrauktuvi. Jā, jā, nu lūk, nu un ozoli ir ļoti skaisti, kad salapo. Tad pie mājām man divi lielie, pie paši māji ir, nu, un šeit ļoti zēl, ka tā egle man, lūk, nolūza. Vispirms vienu – to pusīti un pēc tam... Jā, jā, tā arī tādas smukas, biezu skujiņu ir," rāda Mārite Barona.

Arī "Birznieku" māju vecie pamati un skurstenis ir 1923. gada celtās ēkas liecinieki, ko savulaik pārdevis Pilsnieks. Māja bija uz sabrukšanas robežas, bez ūdens un elektrības. Lai tiktu pie naudas un veiktu būvniecību, saimnieki nodarbojas ar lopkopību – cūku, govju, kazu un vistu audzēšanu.

Kā liecina saimnieku stāstījums, mājas nosaukums "Birz-

nieki" mantots no vecajiem laikiem un mājas pārdevēja Pilsnieka teiktā. "Viņš bija ļoti vecs jau, tāds arī ar diviem štokiem staigāja, kā es Andrim saku, redz pārmantoja, tagad tu ar man ar diviem štokiem," atmiņas Mārite Barona.

Mājas pārbūve sāka 1988. gadā un mainījusi sākotnējo godību. Savukārt senā kūts dižojas savā varenībā un senatnīgajā raksturā stabila – sijas, balķi, durvju eņģes. Mazliet tālāk akmens krāvums. "Jā, tie akmeņi – tie ir vesti no manas bērnības mājas, Suntažiem, un tur bija pamati mājai un pamati kūtij, šķūnim, visam bija no lieliem akmeņiem sakrāmēti, un tad mēs tur aizbraucām, tagad tur nekas vairs nav, tikai tie akmeņi palikuši. Tā mēs tā, kad braucam, tā piebraucam un pa akmenim, pa akmenim un savedām," atklāj Mārite Barona.

Tā neatlaidīgi un spītīgi veidojot savas mājas balstus un rūdot raksturu, nonākam mājas krāsns un siltā pavarda labvēlībā.

"Lal kur let saule, Lal let kā ledama, Vlenmer pagrležas Preti zledam"

(Imants Ziedonis)

Mūsdienu moderna ciemata "Vālodzes" individuālo māju apbūvē atrodam sirmmāmiņu, dzīvesdraugu un autentisku gulbūves namiņu ar nosaukumu "Ziemeļu gatve 8". Zentai Podānei dzīves un gadu ritums tīnams jau 92 gadu kamolā. Un tas ir vairāk, nekā datēta 1930. gadā celtā gulbūve. Mājas saimniece Skaidrīte Krūmiņa pēc vairāk nekā sešdesmit gadiem mājas iegādi 1993. gadā pamato ar vēlmi iepriecināt vecākus un saglabāt latvisko ainavu: "Nopirku viņu arī tāpēc, ka šeit bija ļoti skaists bērzs. Ļoti skaists, liels, liels bērzs."

Māja pirka no Ventera Kārļa*, kura dzimtas likteņi vadīti izsūtījumā. "Tieši par to māju... tikai zinu, ka viņi ir bijuši izsūtīti, izsūtīts jau, es saprotu, ir viņa tēvs, jau to māju ir celis, un viņi ir bijuši izsūtīti uz Sibīriju, uz Seljamsku viņi ir bijuši izsūtīti, četrdesmit pirmā gada jūnijā, un šis saimnieks, no kā es nopirku, viņš ir dzimis tūkstot deviņsimt trīsdesmitajā gadā, un viņi kā ir atgriezies, tā viņi... viņiem šeit bija tā māja, pretim bija šķūnis ļoti liels," atceras Skaidrīte Krūmiņa.

Šobrīd ne šķūnis, ne kūtiņa nav dabā redzami. Sovhoza laikiem savs rokkrasts, bet redzamā gulbū-

ves māja saglabājusies un priecē ar savu neizmainīto arhitektūru gan ārēji, gan iekšēji. Redzamā ēka ir pieklājīgs Brīvības muzeja ansambla elements.

"Te ir labi, kā pa seniem laikiem dzīvojam. Mums viss ir kā pa seniem laikiem. Mums ar' bija saimniecība, ar' tāpat strādājām, lauku zēni bija un viss, visa iedzīve bija, viss, kas lauku sētā pienākas. Nu tāda pate dzīve... Atceros agrāk pavasaros saulīte bija tik augsta, knapi ieraudzīt varēja, tagad gandrīz vai uz galvas krit virsū, jā, nudien tā bija!" salīdzina Zenta Podāne.

Arī mēs pamanījām Zentas kundzes silto un labvēlīgo skatu, par to saglabāto māju sajūtu un to, ka visi ļoti jūtas, par to paldies, tas droši vien, pateicoties visiem kopā, jo bez meitas atbalsta un pārraudzības neiztik. Uzņēmīgs un drošs ir ceļš no Laudonas puses Madonas rajona 1969. gadā. Dzīvošana vispirms Ličos, vecajā Šaluhina muižā, šobrīd ciematā pie Rīgas.

Zentas kundzei jubilejā vēlam līdzcilvēku atbalstu, sirdsprieku un milestību. Tavi miļie ir milestība. Tavi darbi ir Milestība. Tu esi radīts no Milestības.

"Tik – galsma plūst. Tik silta un tik mīļa, pa labi un pa kreisi Māra dzied, un augšup debesis kā galsma dzīļa, uz mani atskatoties, Lalma let"

(Imants Ziedonis)

Netālu no ceļa saules apspīdēta un zāles ieskauda stāv balta māja. Lūkojot pēc mājas saimniekiem, pagalmā uzrunātā sieviete stāsta, ka "mēs atrodamies "Kalējos", Pētera Brūvera dzimtajās mājās. Šeit saimnieko Pētera mamma, Vija Brūvere...". Tālāk Iveta Brūvere mūs pavada līdz nama durvīm, kur sastopam tagadējo "Kalēju" saimnieci Viju Brūveri (dz. 1929), kura šeit pati saimnieko kopš 1977. gada.

"Kalēji" ir viena no senajām mājvietām Stopiņu novadā, kas ir ne tikai iecība par pirmskara būvēm Latvijā. Šeit mājā dzejnieka Pētera Brūvera gars, kas vijas cauri visai sarunai ar dzejnieka māti Viju: "...mēs [Vija un Pāvils Brūveri] dzīvojam pāri ceļam, mēs bijām arī irnieki tur. Un Pēters vēl tur nebija, un tad mēs kā irnieki atnācām pie Generta, un mēs te sākām dzīvot, un tad piedzima piecdes-

mit septītajā gadā Pēters (1957–2011) – šeit, un tā viss sākās."

Māju būvējis kalējs Jānis Generts (1886. Papeveža (Lietuva)–1963 Stopiņos). "Jānim Genertam piederēja. Viņš bija kalējs, un viņš šeit sāka būvēties. Tas bija Latvijas laikā," stāsta Vija Brūvere.

Saimniece rādītie dokumenti liecina, ka J. Generts 1930. gadā no Jāņa (Jānis Vilis) Bričkas pircis zemi, uz kuras vēlāk jau pats būvējis māju.

Brūveri māja ienākuši kā irnieki, vēlāk pēc kalēja Jāņa Generta nāves mājas īpašniece bija viņa atraitne Minna Generte, dzim. Dūna (1891–1964), no kuras Brūveri māju atpirkuši, un 1964. gadā par mājas saimnieku kļuva Pāvils Brūveris (1923–1976). "... tad mēs no Generts kundzes nopirkām, nopirkām to māju, viņa tadā vecumā bija visu... šito pusi nopirkām un to... Mēs ļoti ļoti dzīvojam ar Generti. Un tā nu mēs te palikām šeit, abi kā saimnieki. Un Pēteris te gāja pamatskolā, i vidusskolā četrdesmit devītajā (49. vidusskola – aut.) un pēc tam studēja, un tad viņš gāja arī tajā kādā tur radio tehnikumā... nebija jau universitātes, nu ja, nebija uzņēmsana. Pēc tam viņu tikai uzņēma, un sāka iet augstskolā un tā arī beidza," atmiņās dalās dzejnieka māte.

Mājas plānojumā gadu gaitā nav veiktas lielas izmaiņas. Jau nīc mājas saimnieki Brūveri ap 20. gadsimta 60. gadiem nojaukuši gala ieeju un piebūvējuši koridoru, tā savienojot visas mā-

jas telpas, līdz ar koridora izbūvi izveidota otra ieeja mājā, līdzīgi kā tas bijis jau agrāk. Otrās lielākās izmaiņas ir skārūšanas mājas jumtu. "... Mēs ar vīru šito te koridoru visu, jumtu uzlikām, bija jau tikai skaidu jumtiņš, kad mēs dzīvojām," atmiņās par paveikto dalās saimniece. Mājā ir veikti remonts, bet mājas vecākajā daļā gan logi, gan durvis saglabājušies kopš tās uzcelšanas.

Mājā savijas senlaicīgās un mūsdienu vērtības – Pētera Brūvera istabā uz galda atrodams mazs senlaicīgs skapītis, kas glabā nelielu daļu no dzejnieka radošās darbības.

"Kalēju" dārzā, sarunājoties ar Viju Brūveri, jūt latviešu darba pamatīgumu, kas vijas cauri laikiem un atstāj neizdzēšamas pēdas mūsu kultūrvēsturiskajās vērtībās. Tas "Kalēju" mājās līdz ar vecāku milestību ielikts šūpulī Pēteram Brūverim, kura talants mūs priecē un bagātina ikdienā, kā arī ik septembri Dzejas dienās.

No māju īpašnieku vārdiem pierakstīja Ieva Nagle, materiālu sagatavoja Daiga Brigmane un Kristīne Cimdiņa

* Karlis Jēkaba dēls Venters-Vinters, leitnants, 1924. gada apbalvots ar Lačplēša Kara ordeni un Igaunijas Balto krustu – "atvaļināts 1921. gada 20. janvārī. Zemkopis Stopiņu pagastā. 1941. gada janjā no Stopiņu pagasta Ziemeļiem deportēts uz Krieviju, Soļikamsku. Nošauts 1942. gada 6. aprīlī". Zvaigzīte B. (2005) Mēs stāstam par stopiņu novadu. Rīga: Pētergailis, 51. lpp.

Ne vienmēr 21. gadsimta laika dimensijās mājvieta ir saistīta ar pamatvērtībām labākajā nozīmē. Raksta sadaļa "Kulturānaviskās viensētas" un izpētes projekts "Senās mājvietas Stopiņu novadā" iezīmē vidi, kas laika gaitā ir manijusi sākotnējo ieceru un praktisko pielietojumu.

Tās ir ēkas, kas pielāgotas dzīvošanai dažādu sociālo grupu pārstāvjiem un tagadnes skatījumā kalpo par pagaidu mitni. Stopiņu novada nekustamais īpašums glabā vien sen radītos vietu nosaukumus "Lidumnieki" un "Rozes". Savukārt īpašums "Saulīte" atklājas ar apzinātu un jaunu laika vēstījumu, domājot gan par to, kas bijis, gan to, kas ir šobrīd, gan to, kas vēl tikai būs.

**".. telkt, ka te kaut kur
Ir robeža val mala
un ka te val tur
kaut kas jānodala .."**

(Imants Ziedonis)

Māju nosaukums "Lidumnieki" vedina domāt, ka ēka pieredzējusi daudzu ļaužu likteņus. Ēka gan atrodas meža ceļa malā, un nekas vairs neliecina, ka šeit būtu bijuši vareni tīrumi vai lauksaimniecīkiem darbīga vide. Divstāvu koka ēka ar bēniņu izbūvi celta 19. gs. otrajā pusē un 20. gs. 30. gados apmesta. Jumtgailes nošļaupums vedina domāt, ka senākajos laikos tur varēja būt fahverka motīvs.

Tāpat kā jumta iesegums ar vilņoto šiferi, tikpat nemierīgi "vilņojošs" ir ēkas dvēseles stāvoklis – iekšējā dzīve. Tagad tā ir sociālā ēka, kur laudis nāk un iet, ja dzīves apstākļi uzlabojas. Viena problēma – kopīgs mājoklis, kur neviens īsti neiesaistās tā uzlabošanā, kaut vai sevis dēļ. Sak, gan jau kāds cits aiz manis sakops.

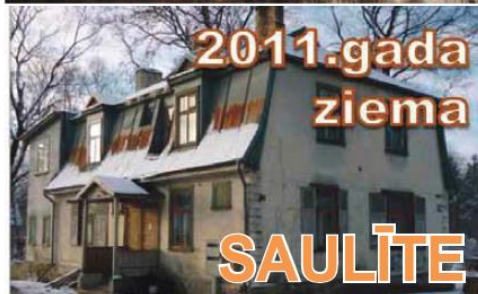
Ēkas apjomā izceļas kāpņu telpa, kurai kāds asprātis augšgalā uzlicis lielo pulksteņa ciparnīcu kā atgādinājumu, ka Laika rats ir nepielūdzams, tāpat kā ēkas mūža ilgums. To var redzēt zem nokrītusā apmetuma, kur pavīdēju karkass, kas piesegts tik ar papi. Pirmajā stāvā kādreiz ir bijuši logu slēgi, lai vēlās vakara stundās ļaudis varētu pavadīt mierīgi. Veco kāpņu elegantais liekums ir kā atgādinājums par ēkas mūža ilgumu, bet zudušie virpotie margu balustri liecina, ka 20. gs. ir ieviesis savas korekcijas.

"Lidumnieku" gaitas turpinās, šoreiz jau 21. gadsimtā.

**"Lai pavīsam nepalleku
es bez dvēseles. Tu jau
atbildību nes tāpat kā es"**

(Imants Ziedonis)

Kulturānaviskās viensētas

Cilvēks vienmēr gaida brīnumu vai rada pats, lai panāktos tam tuvāk. To gribam katrs, bet ne katram lemts. Stopiņu apkaimē 20. gs. sākumā kādreiz dzīvoja saimnieks, es viņu nezinu, bet domās tādu redzu, jo toreiz īstnot savu sapni meža vidū, nevienam neskartā vietā, vajadzēja gan gribasspēku, gan garaspēku.

Pa izdangāto meža ceļu vedot būvmateriālus un attīrot būvvietai, lai paceltos šis staltais divstāvu nams, kuram deva romantisku nosaukumu "Rozes", turpat tālāk pāri pagalmam arī kūtiņa, kā nu bez tās. Leknāajā plavā ganījās gotiņas, bet mežs bija kā sargs rimtajam dzīvesveidam.

Ēkas aprīses uzrāda tolaik Latvijā tik populāro funkcionālisma stilu, bet tās siluets un fasādes liecina par profesionāla arhitekta klātbūtni. Divstāvu mūra ēka piesaista uzmanību gan ar limeņu dažādību, tā vecinot silueta spēles, gan verandās izbūvi, kas tagad gandrīz aizmūrēta. Funkcionālismam tik raksturīgais plašais stiklojums tagad izveidojis situāciju, kad iedzīvotāji cīnās ar siltuma problēmām. Laika zobs skāris jumta iesegumu, kur vietām tas piesegts ar vecajām skārda plāksnēm, bet vietām ar vilņoto šiferi. Domājams, ka ēka celta 20. gs. 30. gados un tāda patstāvīgi ilgi, līdz, iegūstot sociālās

mājas statusu, pamazām zaudējusi pašcieņu, – tik samocīta tagad ir tās fasāde. Vai likteņa lemta vai cilvēku neizdarības dēļ. Vien vajadzētu pielikt darbigas rokas – nokrāsot un salabot fasādi, iestiklot dažu labu logu, lai tie skumji neraudzītos pagātnē. Ēkai ir aizsākts veidot kokolam ziemas "mēteli" – apšuvumu ar silikāta ķieģeļiem. Kāpnes vēl ir saglabājušas seno grezniecību, pat "pendeļdurvis" virinās, plīts mūrīši silda kā senāk, tik sāni nometējuši no sodrējiem.

Pavisam nedaudz vajag, lai šāds funkcionālais brīnums meža vidū ar skaisto vārdu "Rozes" atdzimtu un uzplauktu no jauna.

**"Bet katrs ir bijis sevi
pazaudējis un sevi atkal
meklējis. Atkal meklēšana
laikam ir istā dzīve, citas
dzīves īstenības man nav"**

(Imants Ziedonis)

Nekustamā īpašuma ēka "Saulīte" celta ap 1929. gadu kā vasaras māja ārpus pilsētas – vasarnīca, divām ģimenēm, iespējams, vecākiem un viņu bērniem. Tagad tā būs vienģimenes māja. Objekts sarežģīts, jo tehniski sliktā stāvoklī. "Vienu brīdi pat gribējām atteikties no šī projekta, bet pieņēmām šo izaicinājumu," stāsta Mikuss Grende, SIA "FF" arhitekts.

"Problēma bija ar cakināto torni, tobrīd tā laika apkārtnē ainavā viņš izskatījās ļoti un nenomāca vidi, jo ēka atradās uz vienu hektāru liela gruntsgabala. Tagad, kad gribam šajā vietā uzcelt vēl sešas nelielas mājas, tas izskatās pārāk aktīvs, tāpēc nolēmām, ka neatļausim to sākotnējā izskatā. Saglabāsim ideju par torni, bet padarīsim to vieglāku, turklāt ēka taču jāsilina. Ja toreiz tā bija koka karkasa māja, ar zaģu skaidu pildījumu un velāk apmesta, tad skaidrs, ka šos daudzos gadus, kad to pielāgoja komunālajiem dzīvokļiem, cieta ne tikai cilvēki, dzīvojot šaurībā, bet arī pati ēka strauji novecoja. Jā, tornis savā kopējā tēlā izskatīsies vieglāks, tam pirmajā stāvā ir balsti, bet otrajā stāvā terase, tad gruntsgabals elpos, tas nebūs "nospiests" zem torņa aktivitātes.

Pamati ēkai arī nebija īsti droši – veidņi, kuros sagāzts iekšā viss, kas tobrīd laukos bija pa rokai (būvgruži). Vieta gan laba, māja nav sēdusies. Bēniņi bija apaļkoku konstrukcijā, kuri mums izskatījās bojāti, bet, kad kārtīgi apskatījām, izrādījās, ka tas nav pelējums, bet gan veco amatnieku stīķis – tie bija noziesti ar māla masu. Līdz ar to māja savā konstrukcijā mums atklāja daudz ko jaunu. Jumts bija ieklāts ar skārda plāksnēm, toreiz tā daudzviet darīja. Tāpat izrādās,

ka ēkas kreiso spārnu izveidoja nevis padomju laikā, bet tai jau sākotnēji bija piebūvēta veranda, kuru 20. gs. 40. gados apmesta.

Domājams, ka galvenā ieeja būs no Austrumu ielas, bet ieeja ar torni būs no dārza puses. Rekonstrukcijā mēs domājam par ainaviski kopējo skatu, kad uzbūvēsim vēl sešas nelielas mājas. Jau 20. gs. 60. gados, kad ēkai tik tuvu piebūvēja daudzstāvu dzīvojamā ēku, neglābjami aizģāja bojā daži ainaviskie skatupunkti. Saglabāsim ēkai vēsturiskās atsauces – pirmajā stāvā logiem būs slēgi, saglabāsim logu vērtņu dalījumu, protams, izgatavojot analogas kopijas. Pagraba telpu pastiprināsim ar ķieģeļu kolonnām, kur monolīta betona lējums uz metāla slīdēm ir ieliecies. Atjaunosim lieverus, stūra rustus. Izveidosim ēku apmetumā, kokola daļa būs gluda, bet dekoratīvo elementu – starpstāvu dzegšu – saglabāsim. Jaunais ēkas variants būs ekoloģiski ekonomisks. Šādā ainaviski interesantā vidē citādi nemaz nedrīkst būt."

Materiālu sagatavoja un ar Miku Grendi sarunājās **Vita Banga**, Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Rīgas reģionālā valsts inspektore, mākslas zinātniece, neskaītam publikāciju un grāmatu autore un lidzautore

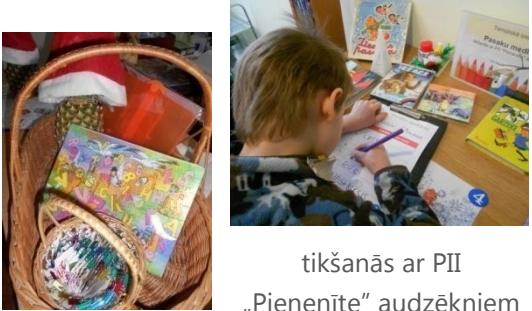

LITERATŪRAS POPULARIZĒŠANAS PASĀKUMU UZSKAITE 2013. GADA I. PUSGADS / janvāris – jūnijs /

N.P.K.	LAIKS	PASĀKUMA NORISES VIETA	APMEKLĒTĀJU SKAITS	PASĀKUMA VEIDS, TEMATS UN NOSAUKUMS
1.	03. – 31.01	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	12 	TEMATISKA IZSTĀDE RŪDOLFAM BLAUMANIN -150
2.	03., 07., 10., 14. 01	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	77/11 <p>Bibliotēkzinību stunda Ulbrokas bibliotēkā</p> <p>2013.gada 3., 7., 10. un 14. janvārī iepazīšanās ar bibliotēku un saruna par grāmatām, tehnoloģijām un bibliotēkas pakalpojumiem ar PII «Pienenīte» grupu «Knīpas un knauķi», «Bitītes», «Zakēni» un «Rūkēni» audzēkņiem un pedagogiem.</p>	Bibliotēkzinību stundas PII "Pienenīte" sešgadīgajiem audzēkņiem – iepazīšanās ar bibliotēku un vecumam atbilstoša saruna par grāmatām, tehnoloģijām un bibliotēkas pakalpojumiem. Stāstījums. Krājums, lasītprasme, rakstītprasme. Ulbrokas bibliotēkas vadītāja Daiga Brigmāne. Praktiskā darbība. Tehnoloģijas – datori un interneta resursi pirmsskolas vecuma bērniem. Ulbrokas bibliotēkas sistēmbibliotekāre Ieva Mūrniece. Praktiskā darbība. Erudīcijas spēle „Pasaku medības” – man zināmie pasaku tēli. Ulbrokas bibliotēkas bibliotekāre Irēna Bistrova.

--	--	--	--	--

3.	03. – 15.01	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	32 	<p>TEMATISKĀ IZSTĀDE</p> <p>PASAKU MEDĪBAS</p> <p>tikšanās ar PII „Pienenīte” audzēkņiem</p>
4.	15.01.- 25.02	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	21 	<p>TEMATISKĀ IZSTĀDE</p> <p>RADURAKSTI</p>
5.	21.02	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	17 	<p>Saruna par Dzimtas vēstures pētniecības metodikas pamatiem. Stāstījums par to, kādi iespējamie avoti, elektroniskie informācijas avoti starp tiem – bibliotēku digitalizētie ir atrodami internetā.</p> <p>Ieskats par dzimtas pētniecības materiālu izguvi no valsts arhīviem un tam, kā veidot dzimtas koku. Svarīgi dzimtas pētniecībā un vēl jo vairāk novada vēstures apguvē ir mutvārdu avoti jeb saruna par to, kā esam dzīvojuši iepriekš, ko pieredzējuši un ko ieraudzījuši šeit – mūsu pašu Stopiņu novadā.</p>
6.	01. – 28.02	ULBROKAS BIBLIOTĒKA		<p>TEMATISKĀ IZSTĀDE</p> <p>7.februārī dzejniecei ĀRIJAI ELKSNEI –</p>

			12 	85
7.	27.02. - 06.03		 30 un pēkšņi tāds klusums ka saule apstājas debessmalā un arī stāv elpu aizturējusi varbūt mainīsies vējš varbūt mainīsies sardze varbūt mainīsies balss: pārāk ilgi esmu bijis jauns Imants Ziedonis	IMANTS ZIEDONIS. In.memorian (1933 – 2013). PIEMIŅAS STŪRĪTIS UN LITERĀRAIS MANTOJUMS. Ltv1, 06.03.2013, Panorāma, korespondentes Maijas Miglas reportāža.
8.	04. - 30.03	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	16 	TEMATISKĀ IZSTĀDE „Nav nekā cita, kas patiesi būtu dēvējams par īstu mākslu, kā māksla mīlēt cilvēkus” /Vinsents van Gogs/ Veltījums holandiešu gleznotājam, grafiķim Vinsentam van Gogam - 160
9.	06.03.- 28.04	ULBROKAS BIBLIOTĒK	9 	Informācija par MULTIMEDIĀLĀS IZSTĀDES norisi Latvijas Bankas ēkā un MONĒTU DIENĀM ULBROKAS bibliotēkā
10.	18.- 24.03	ULBROKAS BIBLIOTĒKA		E - PRASMJU NEDĒĻA Ulbrokas bibliotēka aicina ikvienu interesentu pilnveidot vai atklāt IKT zināšanas par informācijas meklēšanu internetā, MS Office programmu izmantošanu, jaunākiem informācijas vizuālās attēlošanas rīkiem, attēlu redīgēšanas un apstrādes iespējām.

			29 	Interaktīvās tiešraides par IKT prasmēm, prioritātēm un iespējām darba tirgū, uzņēmējdarbībā.
11.	25. 03	Dailes teātris	30 Marts – Teātra mēnesis	 IZRĀDES „PIRMĀ GRĒKA LĪCIS” KOLEKTĪVS APMEKLĒJUMS. Pēc Ērika Hānberga stāstu motīviem. <i>Poētiski. Skarbi un godīgi par mums pašiem. Autora asprātība un labsirdīgā pašironija ir izrādes centrālā ass. Tie ir dzīves svētki, kur valda gaiša sadzīvošanas māka un prasme priecāties par dienišķo. Katram varonim ir savs stāsts, mazliet smeldzīgs vai pat t raģisks, taču palīdz vienotība laikā, telpā un dziesmā.</i>
12.	03. – 30.04	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	23 	Tematiska mantoto grāmatu izstāde „Kultūrvides liecinieces” - senākās grāmatas un senvārdi, to lietojums mūsdienās
13.	03. – 30.04	ULBROKAS BIBLIOTĒKA		Ikgadējā pavasara makulatūras akcija „Mantojot un pārstrādājot!” Ikvienam ir iespēja nodot novecojušu, mazvērtīgu un gadu gaitā uzkrātu

			13 	literatūru Stopiņu novada bibliotēkās
14.	24.04	STOPIŅU NOVADS- KRĪVI, BIRZNIKI, LIELKĀJAS, ROZES, LĪDUMNIEKI	5 Lielkājas, Ulbroka	Brīvprātīgo interesentu foto akcija „Atrodi un nofotografē senās mājvietas Stopiņos” – mājvietu un senās apbūves fotofiksācija un kultūrvēsturiskā mantojuma kolekcijas veidošana
15.	26.04	ULBROKAS K/N	53 	Literāri tematisks sarīkojums „Aleksandra Čaka leģendas jeb stāsts par piecām mīlestībām”. Piedalās literatūrzinātniece Antra Medne un dziedātājs Niks Matvejevs . Grāmatas „Čaks virtuvē” lapošana un senā kulinārā mantojuma baudīšana.
16.	02.- 30.04	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	17 	TEMATISKA IZSTĀDE „7. APRĪLIS – PASAULES VESELĪBAS DIENA”.
17.	03.05	Dailes teātris		Koncerta „Ziedonis. Lācis. Sievietes” kolektīvs apmeklējums. Dzejnieks Imants Ziedonis Sievieteī dzejā piedēvējis gan krāsu un gaismu, gan ziedu smaržu un formu, gan psiholoģisko domu daudzveidību. Savukārt komponists Kārlis

			30 Maijs – Imanta Ziedoņa mēnesis	Lācis Ziedoņa Sieviete piešķir traušas un kaislīgas mūzikas pieskārienus. Ulbrokas bibliotēka piedāvā ieklausīties Imanta Ziedoņa dzejas muzikālā un skatuviskā transformācijā.
18.	08.05, 28.05	STOPIŅU NOVADS - ZIEMEĻU GATVE 8, BŪMAŅI, LAZDIŅAS, KALĒJI	4 Zmeļu gatve 8, Vālodzes	Maijs - Imanta Ziedoņa mēnesis. Seno ēku un būvju apzināšana, fotofiksācija un kolekcijas „Senās mājvietas Stopiņos” veidošana. Kultūras mantojuma saglabāšana fotogrāfijās ir aicinājums iesaistīties kultūrvēsturiskā mantojuma vākšanā, lai veidoto kopīgu elektronisko datubāzi ar LNB Digitālās bibliotēkas portāla „Zudusī Latvija” veidotājiem. Par kultūrvēsturiskām celtnēm uzskata visas ēkas, kas celtas līdz 1940. gadam.
19.	03.– 31.05	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	23 	TEMATISKA IZSTĀDE RAKSTNIEKAM UN PUBLICISTAM ĒRIKAM HÄNBERGAM - 80
20.	08.- 09.06	Rīga – Ulbroka – Embūte – Bārta –	44 Jūnijs - kultūrvēsturiskie inkluzīvi bibliotēkas ceļotāju	 DIVU DIENU ESKURSĪJA. PIEMĀRE KOPĀ AR JANĪNU KURSĪTI Programmā: <i>Embūtes</i>

		<p>Rucava – Liepāja</p> <p>Liepāja – Aizpute – Ulbroka – Rīga</p>	<p>atklājumos</p> <p>Ulbrokas bibliotēkas ekskursantu grupa, Liepāja</p>	<p>apkārtnē, Priekules muižas komplekss, Bārtas</p> <p>muzejs un folkloras kopas dziedājumi, Rucavas kultūras programma ar Kurzemes ēdienu degustāciju lauku sētā Zvanītāji. Jūrmalciemi. Liepājas dzintarnieki – Amatu māja, tikšanās ar dzintara apstrādes meistariem un ekspozīcija par alus darīšanu un citām tautas tradīcijām.</p>
21.	28.05 – 28.06	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	<p>23</p> 	<p>TEMATISKA IZSTĀDE INKLUZĪVI – AR KURŠU PIEMARI UN CITVIET LATVIJĀ, veltīta Ulbrokas bibliotēkas lasītāju ekskursijai uz Piemari</p>
22.	17.06	<p>STOPIŅU NOVADS- KRASTIŅI , ŠALKAS, MĀLKALNI</p>	<p>3</p> <p>Šalkas, Dzidriņas</p>	<p>Ulbrokas bibliotēkas pētniecības projekts „Senās mājvietas Stopiņu novadā”, kas iekļauj latviskai videi raksturīgās vērtības – seno mājvietu un dažādu priekšmetu apzināšanu, ēku foto fiksāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu pierakstus, sajūtot vidi, kur un kāpēc mēs dzīvojam.</p>

23.	03. - 28.06	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	13 	<p>TEMATISKA IZSTĀDE RAKSTNIEKAM UN PUBLICISTAM JĀNIM MAULIŅAM - 80</p>
-----	----------------	------------------------	---	---

**LITERATŪRAS POPULARIZĒŠANAS
PASĀKUMU UZSKAITE
2013. GADA I. PUSGADS
/ jūlijs – augusts /**

N.P.K.	LAIKS	PASĀKUMA NORISES VIETA	APMEKLĒTĀJU SKAITS	PASĀKUMA VEIDS, TEMATS UN NOSAUKUMS
24.	17.06 – 17.07	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	23 	<p>TEMATISKA IZSTĀDE PEDAGOĢIJA, IZGLĪTĪBA UN UZZIŅU LITERATŪRA PERSONĪBAS PILNVEIDEI</p>

25.	11.07	STOPIŅU NOVADS - LIEPAS, SAULĪTE	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">Liepas, Dzidriņas</p>	<p>Ulbrokas bibliotēkas pētniecības projekts „Senās mājvietas Stopiņu novadā”, kas iekļauj latviskai videi raksturīgās vērtības – seno mājvietu un dažādu priekšmetu apzināšanu, ēku foto fiksāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu pierakstus, sajūtot vidi, kur un kāpēc mēs dzīvojam.</p>
26.	01. - 31.07	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	<p style="text-align: center;">9</p> 	<p style="text-align: center;">TEMATISKA IZSTĀDE</p> <p style="text-align: center;">11. JŪLIJS – PASAULES IEDZĪVOTĀJU DIENA</p>
27.	01.- 30.08	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	<p style="text-align: center;">18</p> 	<p style="text-align: center;">TEMATISKA IZSTĀDE</p> <p style="text-align: center;">RAKSTNIECEI, TULKOTĀJAI, DIPLOMĀTEI ANNAI ŽĪGUREI – 65</p>
28.	08.08	STOPIŅU NOVADS - AKĀCIJAS, BRASLIŅAS	<p style="text-align: center;">2</p>	<p>Ulbrokas bibliotēkas pētniecības projekts „Senās mājvietas Stopiņu novadā”, kas iekļauj latviskai videi raksturīgās vērtības –</p>

			  <p style="text-align: center;"><i>Brasliņas</i></p>	<p>seno mājvietu un dažādu priekšmetu apzināšanu, ēku foto fiksāciju, kā arī vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu pierakstus, sajūtot vidi, kur un kāpēc mēs dzīvojam</p> <p style="text-align: center;"><i>Akācijas</i></p>
29.	20.08. - 01.11	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	<p style="text-align: center;">12</p> 	<p>Katrs iedzīvotājs aicināts dāvināt vienu sev nozīmīgu grāmatu kopā ar pašrocīgi titullapā ierakstītu veltījumu vai personisku stāstu.</p> <p>“Tautas grāmatu plaukts” būs pieejams ikvienam lasītājam, tiek veidota arī interneta vietne, kurā akcijas dalībniekiem un citiem interesentiem būs iespējams iepazīties ar dāvināto grāmatu nosaukumiem, autoriem, tautas grāmatu lasīšanas kanonu un citām ar akciju saistītām aktualitātēm.</p>
30.	02.– 30.09	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	<p style="text-align: center;">12</p> 	<p style="text-align: center;">TEMATISKA IZSTĀDE</p> <p style="text-align: center;">„...rudens ir tikai priekšnojauta..”</p> <p style="text-align: center;">veltīta dzejniecei INESEI ZANDEREI - 55</p>

31.	29.09	Jaunais Rīgas teātris	<p style="text-align: center;">28</p> 	<p>Jaunā Rīgas teātra izrādes kolektīvs apmeklējums. Režisores Māras Ķimeles iestudētā izrāde Lielajā zālē AUSTRUMVĒJŠ RIETUMVĒJŠ pēc Nobela prēmijas laureātes Perlas Bakas romāna motīviem. <i>Sižeta pamatā ir jaunas, viduslaiku garā audzinātas ķīniešu stāsts par ceļu uz moderni domājošā, Amerikā izglītotā vīra sirdi, kuram, pēc studijām atgriežoties dzimtenē, šķiet, smieklīgi dzīvot pa vecam. Šajā stāstā ir daudz humora un arī skumju par aizejošo pasauli.</i></p>
32.		ULBROKAS BIBLIOTĒKA	<p style="text-align: center;">9</p> 	<p>Literāri tematiska izstāde „Cilvēks ir pats savs spēks. Avots un zvaigzne” (A.Bels), veltīta rakstnieka Alberta Bela 75. dzīves jubilejai.</p>
33.	18.10	ULBROKAS KULTŪRAS NAMA IZSTĀŽU ZĀLĒ	<p style="text-align: right;">22</p> 	<p>Literāri tematisks vakars „Ceļotājs laikā – Pauls Bankovskis”. Tikšanās laikā draudzīga un intelektuāla saruna par literatūras aktualitātēm un jaunradi. Autora priekšlasījumi - tverot, jūtot un iezīmējot laika mūsdienīgo plūdumu.</p>

34.	01.11 – 30.11	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	2 	<p>Katrs iedzīvotājs aicināts dāvināt vienu sev nozīmīgu grāmatu kopā ar pašrocīgi titullapā ierakstītu veltījumu vai personisku stāstu.</p> <p>“Tautas grāmatu plaukts” būs pieejams ikvienam lasītājam, tiek veidota arī interneta vietne, kurā akcijas dalībniekiem un citiem interesentiem būs iespējams iepazīties ar dāvināto grāmatu nosaukumiem, autoriem, tautas grāmatu lasīšanas kanonu un citām ar akciju saistītām aktualitātēm.</p>
35.	04.- 30.11	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	13 	<p>NOVEMBRIS – OJĀRA VĀCIEŠA MĒNESIS</p> <p>Literāri tematiska izstāde „PATROTISMS OJĀRA VĀCIEŠA DZEJĀ” (veltījums dzejnieka 80-gadei, 1933.13.XI – 1983.28.XI)</p>
36.	06.11	Kafejnīca „Pie kamīna”	20 	 <p>Literāri tematisks vakars</p> <p>„Es tevi uzaicinu uz satikšanos pulksten ..”</p> <p>Kafejnīcas mājīgajās telpās runājam pašu izvēlētu Ojāra Vācieša dzeju, kā arī dziesmas ar dzejnieka vārdiem.</p>
37.	12.11	ULBROKAS BIBLIOTĒKA		Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas „Krēslas

38.	04.– 25.11	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	<p>7/13</p> 	<p>stundas" vakars – „Ziema Ziemeļos”. Programmā: norvēģu rakstnieka Tarjei Vēsoss darba „Ledus pils” fragmentu lasījums un videofilmas „Cool Nordic” – „Vēsie ziemeļi” skatīšanās.</p> <p>Literāri tematiska izstāde „Ziemas izjūta Ziemeļvalstu literatūrā”, veltīta ziemeļnieku uztverei par ziemu un aukstumu, rādot ziemas zīmes un laika maiņu - caur to dzīvojot, tajā dzīvojot.</p>
39.	14.11	MŪZIKAS NAMS DAILE	<p>30</p> 	<p>Jāņa Lūsēna jaunradīta koncertizrāde – rokconcerts „PUSES” ar izcilā dzejnieka Ojāra Vācieša vārdiem. Ulbrokas bibliotēkas lasītāju kolektīvs apmeklējums. Libretu veidojusi Evita Sniedze, režisors un scenogrāfs - Reinis Suhanovs, kostīmu māksliniece - Ieva Veita. Lomas atveidotājs un solists Ģirts Ķesteris, izrādē piedalīsies mūziķu grupa Jāņa Lūsēna vadībā.</p>

40.

ULBROKAS
BIBLIOTĒKA

13

Līdz pirmajam decembrim Sauriešu un Ulbrokas bibliotēkas Stopiņu novada iedzīvotājus aicināja piedalīties Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīkotajā akcijā Tautas grāmatu plaukts. Priekšnoteikums bija kādas individuāli tuvas vai nozīmīgas grāmatas dāvinājums, titullapā daloties ar personisku stāstu par grāmatas likteni, kas tieši šo literāro darbu dāvinātāja acīs padara īpašu. Šī akcija parādīja, ka šķirties no grāmatām ar pagātni ir daudzreiz grūtāk, nekā dāvināt jaunas. Caur Stopiņu novada bibliotēkām ceļoja iedvesmojošas un uzrunājošas grāmatas, vecas un jaunas, gan bērnībā iemīļotas, gan kara gados līdzī paņemtās, grāmatas, kas nodotas no paaudzes paaudzē un bijušas klātesošas dažādos

vēstures posmos, gan arī aizraujoša jaunākā literatūra. Titullapās atrodami komentāri par veidiem kā grāmata nokļuvusi dāvinātāju rokās un iemesliem, kādēļ no tās tagad ir iespējams šķirties. Latvijas iedzīvotāju dāvinātās grāmatas plānots izstādīt jaunās **LNB ēkas – Gaismas pils ātrijā, piecstāvu nama augstā stikla sienā, kur tās glabāsies kā vēsturiska liecība nākamajām paaudzēm.**

Ulbrokas bibliotēkā dāvinājumus Tautas grāmatu plauktam iesniedza 27 lasītāji, paldies visiem, kas atsaucās un piedalījās grāmatu dāvināšanā!

Dāvinājumus var aplūkot un personiskos

				ierakstus izlasīt Tautas grāmatu plaukta mājaslapā: http://www.tautasgramatuplaukts.lv/gramatas
41.		ULBROKAS BIBLIOTĒKA	16 	 Tematiskā izstāde " 3. decembris - Eiropas diena cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ".
42.	09., 12., 16., 19. 12	ULBROKAS BIBLIOTĒKA	 	„ Ziemassvētku prieks ” ir aicinājums piedalīties pašrocīgi gatavotu dāvanu meistardarbnīcā, kas paredzēta, lai sniegtu prieku un atbalstu līdzcilvēkiem. Mākslinieciskās ieceres ir jaunas idejas un ieteikumi, padomi un iespēja, netradicionālu materiālu iepazīšana un dekupāžas tehnikas apgūšana d/c Ulbroka vadītājas Andas Višķeres un Aleksandras Dobrjanskas vadībā.